Dış icmal

İSPANYA İHTİLALİ VE AMERİKA

Büyük harbın sonundan beri Amerika Avrupa işlerine karşı uzaktan seyirci vaziyetindedir. Versailles muahedesini tasdik etmedi. Milletler Cemiyetine girmedi. Hattâ geçenlerde Buenos Ayreste toplanan panameri - kan kongresinde Amerika kıtasındaki bütün devletleri Avrupa kıtasından ayırmaya çalıştı. Bununla beraber, Milletler Cemiyetinin ve git - tikçe onun yerine kaim olmaya başlayan Avrupa devletleri konserinin barışı temin ve takviye yolundaki teşebbüslerine yardım etmekten kaçınmamaktadır. İtalya Habeşistanın istilâsına teşebbüs ettiği sıralarda Amerika muharib devletlere gönderilecek silâh ve harb malzemesi üzerine her devletten evel ambargo koymuştu. Avrupa devletleri kendi aralarında anlaşabilselerdi, Amerika benzin ve petrolu da bu ambargoya koyacaktı. İtalya - habeş ihtilâfına karşı Amerikanın takip ettiği siyaset, her noktada Avrupa devletlerine ve Milletler cemiyetine yardım diye tarif edilebilir.

Aynı yardım geçen gün Amerika parlamentosunda kabul edilen bir kanun ile İspanya meselesinde de yapılmaktadır. İtalya - habeş harbı dolayısiyle harb malzemesi ve silâh üzerine ambargo konulmsaı için cumhur başkanına salâhiyet veren kanun ahkâmı İspanyada olduğu gibi dahilî bir muharebeye teşmil edilemezdi. Edilemediği içindir ki Amerikadan İspanyaya silâh, harb malzemesi ve tayyare satılmakta idi. İşte Amerika meclisi geçen gün İtalya - habeş harbı sıralarında akdettiği karışmamazlık knaunundaki bu noksanı telâfi etmiş, kanunu dahilî muharebelere de teşmil etmiştir. Binaenaleyh bundan böyle İspanyada her iki tarafa da harb malzemesi satılamıya - caktır.

Amerikanın gerek İtalya - habeş harbında ve gerek İspanya ihtilâlinde takib ettiği bu siyaset ile denizlerin serbestisi hakkında bir buçuk asırdan beri müdafaa ettiği prensipi bir tarafa bırakmaktadır. Büyük harba kadar bu vaziyetlerde Amerikanın takib ettiği siyaset şu idi: harb olsun, olmasın, denizler serbesttir. Ticaret denizlerde harb kaidelerinin çerçevesi içinde serbesttir. Hiç kimse meşru olan ticarete karışamaz. Denizlerin serbestisi adı verilen bu prensip Amerikayı bir defa 19 uncu asrın başlangıçlarında İngiltere ile, bir defa son büyük harbta Almanya ile harba sürükledi.

Büyük harb nihayet bulduktan sonra yapılan tetkikler göstermiştir ki Amerikanın harba sürüklenmesinde âmil olanlar, denizlerin serbestisi prensipini müdafaa maskesi altında rol oynıyan silâh tüccarları idi. Tüccarlara büyük kazanç temin eden bu silâh alış verişi için denizleri açık bırakmaya çalışan yüzbinlerce ameri - ka vatandaşı kanlarını akıttılar. Amerika hükümeti de yirmi milyar dolar para sarfetti ki bu para bugün Amerika vatandaşlarının ceblerinden ödenmektedir, İşte büyük harbtan sonra meydana çıkan hakikatlerin yarattığı hayal sukutudur ki efkârı u - mumiyenin tazyiki karşısında Amerikayı bir buçuk asırdanberi takib ettiği siyasetten ayırmıştır. Bundan böyle bu gibi harb vaziyetlerinde Amerikanın siyaseti, büyük harbta olduğu gibi, her ne pahaya olursa olsun, denizlerin ve ticaretin serbestisi yerine, denizleri kendi hallerine bırakıp da Amerika gemilerinin limanlarına çekilmesi olacaktır. Bu Ruzveltin ve şu ve bu Amerika devlet adamının siyaseti değil, Amerika efkârı umumiyesinin dikte ettiği siyasettir.

A. Ş. ESMER

LİL GREVİ BİTTİ.

Lil, 8 (A.A.) — Lil şehri ve civar kimya endüstrisi patron ve işçileri delegeleri yevmiyelerin arttırılması hususunda anlaşmışlardır.

DIŞ HABERLERİMİZ

Madrid önlerinde çarpışmalar göğüs göğüse devam ediyor

Her iki kaynaklardan gelen haberler kendilerinin ilerlediklerini bildiriyor

Avila, 8 (A.A.) — Madrid civarında dün iki ehemiyetli ve kanlı çarpışma vuku bulmuştur. Şafak sökmeden iki saat evvel, âsilerin Aravaca önündeki Korogne yoluna taarruz ettikleri bir sırada, hükümetçiler, Kasa del Kampoyu kurtarmak için hücuma girişmişlerdir. Hükümet kuvvetleri âsi mevzilere saldırmış ve karanlıkta göğüs göğüse kanlı çarpışmalar olmuştur. Saat dokuza doğru âsiler, Humero Pazulo yükseklerine karşı çok şiddetli bir taarruzda bulunmuşlardır. Hüküm süren kesif sisten dolayı hava kuvvetleri bu harekete iştirak edememişlerdir.

Topçu, hükümet kuvvetlerinin bulunduğu mevzileri durmadan dövmüş ve hükümetçiler bir adım bile geri çekilmeden çok cesurca çarpışmışlardır.

Saat 12 de Poznelo, Humera, Cerro de la Kruz, Cerro Valdegonez, Cerro Delas Pertigones, Cerro de la Plate mevzileri elde edilmiş bulunuyordu.

* * *

Madrid, 8 (A.A.) — Gijondan bildiriliyor :

Puerto del Pontonu işgal etmiş olan hükümet kuvvetleri, bir çevirme hareketi yaparak, epey mühim sevkülceyş noktaları teşkil eden Soto, Jokalde, Villa Loscanos köylerini işgal etmişlerdir.

Âsiler hemen hemen hiç bir mukavemet göstermemişlerdir. Âsi topçusu, Oviedo yakınında Buenavista mevkiini bombardıman etmiştir.

* * *

Madrid, 8 (A.A.) — Kardastrodan bildirildiğine göre cumhuriyetciler dün Arnenes Listayı ve onu çevreliyen tepeleri işgal etmişlerdir.

Burgos - Berlin hava yolu

Paris, 8 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesinin Avila muhabiri tarafından gönderilen bir telgrafta haber verildiğine göre Burgos - Berlin hava hattı resmen açılmıştır. Eski Cenevre - Marsilya - Barselon hattı inkitaa uğramıştır.

Hükümetin bir tebliği

Madrid, 8 (A.A.) — Dün akşam saat 21.30 da harbiye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir :

"Hükümet kuvvetleri âsilerin Pozuela mıntakasında yaptıkları hücumları tardetmişlerdir. Tayyareler âsilere aid mevzileri bombardıman etmektedirler.,,

Âsilerin bu tebliği yalanlayan bir haberi

Sevil, 8 (A.A.) — Madrid cephesinde ileri hareketlerine devam etmekte olan âsiler enternasyonal livanın bütün mukavemetine rağmen Pozuela de Alarkon istasyonunu işgal etmişlerdir.

Bir Belçika diplomatı öldürüldü

Brüksel, 8 (A.A.) — Endepandans Beli gazetesi Belçika diplomatı Paronjack dö Boregravein sıkı bir muhakemeden sonra enternasyonal liva tarafından kurşuna dizildiğini yazıyor. Kızıllar, diplomatı Fransa adına casusluk yapmak ve belçikalı gönüllülerin kaçmalarını kolaylaktırmakla itham ediyorlardı. Komünistler 20 kânunda diplomatın Belçika elçiliğinden çıkmasını beklemişler ve onu otomobille takib ederek yakalayıb kısa bir muhakemeden sonra öldürmüşlerdir.

Âsi kaynaklarından gelen haberler

Avila, 8 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden :

"Beyaz" lejyonerler, gece yarısı, Madrid cephesinde Pozuelo mıntakasında bir taarruz yapmışlardır. Süngülerin topların ve tayyarelerin iştirak etmiş oldukları bir kaç saatlik şiddetli muharebelerden sonra "beyazlar,, sabaha karşı Pozuelo ve Humera kasabalarını ve milisler tarafından inşa edilmiş olan bir takım istihkâmları ele geçirmişlerdir.

Diğer taraftan, Mola'nın sol cenahı, çarşamba günü zabtedilmiş olan mevzileri tahkim ettikten sonra Eskurial istikametinde ilerlemişlerdir.

Madridin 10 kilometre garbinde kâin Aravaca kasabası, amelî surette ihata edilmiştir. Kasaba içinde bulunan milisler, artık dayanamıyacak bir vaziyete düşmüşlerdir.

* * *

Salamanka, 8 (A.A.) — Resmî tebliğ :

"Madrid cephesinde kıtalarımız Pozuelo ve Humera mevkilerini işgal etmişler ve ehemiyetli mikdarda ganimet ele geçirmişlerdir. 40 milis saflarımıza iltihak etmiştir.

Kasa del Kampo'da kızılların yapmış oldukları mukabil bir taarruz püskürtülmüştür.

Guadelajara mıntakasında kızıllar bir çok mevzileri terketmek mecburiyetinde kalmışlardır. Uğramış oldukları zayiat büyüktür.

Endülüste düşman ehemiyetli bozguna uğramış ve yaptığı zulmiyle tanınmış olan reislerinden birini kaybetmiştir.

General Frankonun bir müracaati

Salamanka, 8 (A.A.) — İyi haber alan mahfiller general Franko'nun, Valensiya hükümetinin ispanyol sanati hazinelerini Rusyaya göndermek niyetinde olduğu hakkındaki haberler üzerine, Paris ve Londra nezdinde teşebbüslerde bulunduğunu bildirmektedir.

Milislerin bir hücumu

Avila, 8 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Milisler dün şafakla beraber âsilerin Kasa del Kampo mıntakasındaki mevzilerine şiddetli taarruz etmişlerdir. Milisler bir süngü hücumu yapmışlar ise de iki saat süren bir çarpışmadan sonra geri püskürtülmüşlerdir.

Belçika, İtalyayı protesto etti

... BUNA SEBEB B. DÖGREL'E NUTUK İÇİN MÜSAADE EDİLMİŞ OLMASIDIR

Brüksel, 8 (A.A.) — Dış bakanı B. Spak İtalya elçisini kabul ederek reksist lideri B. Leon Döğrel'in İtalya radyo istasyonlarında siyasî nutuklar söylemesine müsaade edilmiş olmasını protesto etmiştir.

Tahkik komisyonu Filistinden ayrılmıyor

Kudüs, 8 (A.A.) — İlk verdiği karara rağmen kırallık tahkik komisyonu pazartesi günü Filistinden ayrılmıyacaktır.

Bunun sebebi yüksek arab komitesinin uyuşmak hususunda gösterdiği zorluktur.

LONDRADA ŞİDDETLİ BİR GRİP

Londra, 8 (A.A.) — Bir müddetdenberi Londrada şiddetli grip hüküm sürmektedir.

Geçen hafta Londrada ve İngiltere ile Gal'in diğer büyük şehirlerinde gripten 325 kişi ölmüştür. Bir hafta evvel 97 kişi ölmüştü.

Londra şehrinde geçen hafta gripten 128, Bronşitten 119 ve Zatürreeden 215 ölü kaydedilmiştir.

SON DAKİKA

Akdenizde ingiliz donanmasını kuvvetlendirmek için

Londra, 8 (A.A.) — Royter Ajansının bildirdiğine göre, Akdenizde ingiliz müdafaasını kuvvetlendirmek için amirallıkça geçenlerde hazırlanan plânda hiç bir değişiklik yapılmıyacaktır.

B. Ruzveltin inşasını istediği tayyareler

Vaşington, 8 (A.A.) — Ruzvelt kongreye beyanatı sırasında otuz beşer bin tonilâtoluk iki zırhlıdan mada donanma için 400 ve ordu için de 530 yeni tayyarenin inşasını istemiştir.

Palos hâdisesinin son safhası

Londra, 8 (A.A.) — İspanya elçisi dış bakanlığına müracaatta bulunarak Palos gemisinden alıkonulan eşyanın harb malzemesi olup olmadığına dair bir karar verilmesini karışmazlık komitesine verdiğini ve şayet komite bunun harb malzemesi olmadığına karar verirse alman hükümetine iade edeceğini bildirmiştir.

Almanya mukabil tedbirleri tatbik ediyor

Berlin, 8 (A.A.) — Alman Ajansı bildiriyor:

Valansiya makamları, İspanya sularındaki alman deniz kuvvetlerine kumanda eden amiral tarafından yapılan teklife cevab vermediği için, alman hükümeti yakalanan iki vapur hakkında evvelce bildirdiği tedbirlerin tatbikine geçecektir.

Alman ve İtalyan cevabları Londrada tetkik ediliyor

Londra, 8 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

İspanyaya giden gönüllüler meselesi hakkında Fransa ile İngiltere hükümeti tarafından verilen notalara gelen alman ve italyan cevabları dış bakanlığınca tetkik edilmektedir.

İspanyadaki vaziyet hakkında B. Eden bu sabah liberal ve işçi partilerinin liderleriyle münakaşa etmiştir.

Fransa ile İngilterenin ara sıra Fasın vaziyeti hakkında görüştükleri söylenilmektedir. Üç hafta evel bu hususta B. Eden ile B. Korben arasında bir görüşme yapılmıştır. İngiltere şimdi Fastaki vaziyeti tetkik etmektedir. Fransa hükümeti Fas hakkında topladığı malûmatı İngiltereye bildirmiştir. Londra hükümeti bir taraftan kendi delegeleri vasıtasiyle yeni malûmat almağa çalışmaktadır.

Basın özetleri

SURİYE KONFEDERASYONU EN MÜSAİD ŞEKİLDİR.

Abidin Daver, Cumhuriyetteki başyazısında, hükümetimiz tarafından Hatay ihtilâfının halli için son defa teklif edilmiş olan "Suriye konfederasyonu" usulünün en müsaid şekil olduğunu, gerek Suriye, gerek Fransa ve gerekse Türkiyenin menfaatlerine çok uygun olan bu teklifin maalesef fransız hükümeti tarafından lâyık olduğu anlayışla karşılnamadığını ve başvekil B. Blum'un, şimdiye kadar bu meseleyle bizzat meşgul olmadığını itiraf etmekle de, Fransanın Hatay meselesine ne kadar az ehemiyet verdiğini açıklamış olduğunu söylüyor ve Türkiye için hayatî ehemiyeti haiz bu davaya Fransanın biraz daha fazla dikkat etmesini tavsiye ediyor.

Tan'da Ahmed Emin Yalman, Açık Sözde Ethem İzzet Benice, Son Postada Muhiddin Birgen de Fransanın haklı davamıza karşı gösterdiği kayıdsızlığı ve işlediği hataları tebarüz ettirerek, mesuliyetin Fransaya raci olduğunu ileri sürüyorlar.

AFYONCULUĞUMUZUN VAZİYETİ

Cümhuriyette Nevzad Ekrem imzasını taşıyan bir makale, son zamanlarda vaziyeti bozulmuş olan afyon istihsalimizi kalkındırmak için İnhisarlar İdaresinin yapmış olduğu fedakârlıklara rağmen çiftçinin gene de müşkül bir vaziyette bulunduğunu, afyon idaresinin kilosunu 480 kuruşa aldığı afyonları, araya ikrazcı mutevassıtların girmesi dolayısiyle çiftçinin ancak 150 kuruşa sattığını söyliyerek, afyon idaresinin ihracattan temin ettiği kazancın bir kısmının köylüye yardım şeklinde kullanmasını temenni ediyor.

HAYAT PAHALILIĞI.

Va-Nu'nun Ünyede hayat pahalılığından şikâyet eden bir yazısı dolayısiyle "Açık Söz" de Hatice Hatib "pahalılık yalnız İstanbulda, Ünyede değil her yerdedir,, diyor. Bu hükmün doğruluğu pahalılıktan anladığımız manaya göre değişir. Mütevazı bir memur maaşının dörtte biriyle bir ailenin yaşayabileceği yerlerin Anadoluda çok olduğunu da biliyoruz.

KÖY KALKINMASININ EHEMİYETİ

Akşam'da "akşamcı", her şeyden önce bir ziraat ve köylü memleketi olan Türkiyede sanayileşme hareketinin muvaffakiyeti bile köy ekonomisinin düzelmesine bağlı olduğunu kaydederek ziraatimizin bugünkü derdi istihsal ve kalite kıtlığı olduğunu, müstahsilin fazla kazanması için daha çok ve daha iyi mahsul yetiştirmesi lâzım geldiğini anlatıyor, ve bunun için de zirai bir kalkınma hareketinin yapılmasını çok yerinde buluyor.

İNSANSIZ EDEBİYAT

Nurullah Ataç, Kurun'da bu başlıkla yazdığı makalede, bizde lise tahsili görmüş olanların ekseriya edebiyattan anlamamalarının ve zevk duymamalarını knedilerine edebiyat namı altında okutulan şeylerde "insanlık,, mevcud olmamasına atfediyor. Edebiyat garbta "insanı insan eden yazılar" diye telakki edilirken bizde "insana edeb, erkân, terbiye öğreten şeyler addedilmiştir. Bu itibarla "bizde de bir "humanite" teşekkül edinceye, yani edebiyatçılarımız insan oğlu ile meşgul oluncaya ve o endişe yerleşinceye kadar bugünkü hal devam edecektir.,,

FİKİR MECMUASI NASIL ÇIKAR?

Terbiyeci İsmail Hakkı Baltacıoğlu, çıkardığı "Yeni Adam,, mecmuasının dördüncü yılına basması dolayısiyle yazdığı bir yazıda bir kültür gazetesi çıkarmanın ve hususiyle yaşatmanın ne kadar güç ve nankör bir iş olduğunu anlatarak, memlekette fikir işlerine karşı alâkasızlıktan şikâyet edenlerin de bu tenkid ettikleri hataya bizzat düştüklerini ve alâkalarını filen göstermeye hiç yanaşmadıklarını acı acı anlatıyor.

İtalya; İspanyol iç harbına karışmazlık meselesi hakkındaki cevabını bildirdi

Gerek italyan, gerek alman cevabı, görüşmelere esas olabilecek şekilde müsait telâkki edilmektedir

Roma, 8 (A.A.) — İtalya hükümetinin gönüllüler meselesi hakkındaki notasının metni neşredilmiştir.

İtalya teklif edilen yasaklığı aşağıdaki şartlar içinde kabul etmiştir:

1. — Alâkalı hükümetlerin ayni şekilde hareket etmesi.

2. — Bütün İspanyaya giriş noktalarında tesirli bir kontrol tesisi.

3. — İtalya hükümeti şimdi tatbik edilmekte olan usullerin faydasız olduğu ve bunların terkedilmesi lâzım geldiği kanaatindedir. Karışmazlık meselesi italyan hükümetinin başlangıçta teklif ettiği şekilde yani vasıtalı ve vasıtasız müdahalenin ayni zamanda menedilmesi suretiyle halledilmelidi.

Alman cevabının Fransadaki akisleri

Paris, 8 (A.A.) — Salâhiyetli mahfiller Almanyanın gönüllüler meselesi hakkındaki cevabının tamamiyle menfî mahiyette olmadığını ve görüşmelerin devamı kabil olacağını kaydettikten sonra bu halin şimdiki gerginliği izale edeceğini bildirmektedir.

Ayni mahfiller, Almanya tarafından bildirilen şartlardan bazılarının tatbiki güç olduğunu ilâve etmektedir.

İngilterede akisler

Londra, 8 (A.A.) — Gazeteler alman cevabını aynen almaktadırlar. Deyli Telegraf bilhassa diyor ki:

"Bu cevabın yeni görüşmeler için bir takım imkânlar arzetmekte olduğu muhakkaktır."

Morning Post gazetesi evvelâ Deyli Herald gazetesini sulh lehinde bazı tetkikler yaparken haricî bir takım gayeler takib etmekte olmakla muahaze ettikten sonra diyor ki:

"Deyli Herald gazetesi karışmazlık menfaatine müdahale edilmesini tavsiye etmektedir. Yeniden ispanyol sahillerinin ingiliz ve fransız donanmaları tarafından müştereken abluka edilmesinden ibaret olan bir plân istenilmektedir.

Fransanın tecavüze uğramış bir masum rolö oynamağa hakkı yoktur. Fransız hududundan İspanyaya bir çok gönüllü ve silâhlar geçmiş olduğu anlaşılmıştır. ve hattâ bununla övünülmektedir.

Deyli Herald gazetesi, Almanya ile İtalyanın İspanyadan yalnız gönüllülerin değil ayni zamanda bütün siyasî tahrikçiler ve propagandacıların çıkarılmalarını istemekte olduklarını yazmaktadır.

İtalyada akisler

Milâno, 8 (A.A.) — İtalyan ve alman cevabları hakkında mütalealar serdeden şimali İtalya gazeteleri, Roma mihverinin temenniye uygun bir şekilde işlemekte olduğunu yazmaktadırlar.

Tribuna gazetesi diyor ki:

"İtalya ve İngiltere yeni müza' yapılmasından bir fayda çıkacağını henüz kabul ve teslim etmemekle beraber bu görüşmelerin yapılmasına muhalefet etmiyeceklerdir. Karışmazlık melesi tamamiyle halledilmek gerekir. İtalyanın general Franko kuvvetlerine tam bir itimadı vardır. Eğer Barselona ile diğer ihtilâlci kuvvetler bazı memleketlerden devamlı yardım görmemiş olsalardı şimdiye kadar Madridde çoktan sağlam bir hükümet teşekkül etmiş bulunurdu fikrindedir.

Unutulan bir kanun...

Nevyork, 8 (A.A.) — Royter:

Nevyork'da bir memur, unutulmuş olan bir kanunu meydana çıkarmıştır. Bu kanun yabancı memleketlerdeki harblere iştirak için kaydedilen veya kayda teşebbüs edenler hakkında üç seneye kadar hapis ve 1000 dolar para cezası derpiş etmektedir.

Palos hâdisesinin neticesi

Berlin, 8 (A.A.) — Alman hükümetinin Palos gemisinde bulunan yolcunun ve hamulenin iadesi için İspanya hükümetine verdiği mühlet bu sabah saat sekizde bitmektedir.

Şimdiye kadar Berline bu hususta hiç bir malûmat gelmemiştir. İspanyol sularındaki alman deniz kuvvetlerinin 5-1 de ilân edilen tedbirlere başvurularak alman gemileri tarafından zaptedilen Aragon ve Marcavquera adlı vapurları satmaları muhtemeldir.

İngiliz kabinesi toplanıyor

Londra, 8 (A.A.) — B. Baldvin bugün saat 16 da Londrada bulunan başlıca bakanları toplantıya çağırmıştır. Bu toplantıda, İspanyaya gönüllü gönderilmesinin men'i için fransız - ingiliz teklifine yapılan alman ve italyan cevabları hakkındaki raporunu okuyacaktır.

Öğleden sonra yapılacak toplantı sırasında Almanya ve İtalyanın cevablarından çıkacak vaziyet hakkında ehemiyetli kararlar verileceği sanılmaktadır. Umumiyetle beslenen kanaate göre, İngilterenin takibedeceği hareket, tarzı yabancıların İspanyaya girmelerini en katî şekilde menedilmesini tesri etmek şeklinde kendisini gösterecektir.

Fransada akisler

Paris, 8 (A.A.) — Gazeteler, iki gazete müstesna olmak üzere, Berlin ve Roma tarafından verilen cevablarda bildirilen şartların tatbiki kabil olmadığı düşüncesindedirler.

Pöti Parisiyen diyor ki:

"Berlin ve Roma tarafından beyan edilen nazarî fikirleri kabul etmemek mümkün değildir. Fakat tatbikatta, böyle bir projenin filiyat sahasında kıymetli olup olmadığını düşünmek lâzımdır. Projenin tatbik sahasına konması uzun süreceğinden bu müddet içinde Almanya ile İtalya Frankoya yardım etmekte devam edebileceklerdir. Projeyi kaleme alırken bu iki hükümet acaba bu cihetî mi düşündüler?„

Lö Jurnal gazetesi de şöyle diyor:

"İki hükümetin bu işte müspet bir şekilde cevab vermeleri lâzım geliyordu. Fakat bu cevabların yazılış tarzı artık fransız - ingiliz projesinin pratik bir şekilde tatbikine imkân olmadığını gösteriyor.„

Eko dö Pari gazetesi şöyle diyor:

"Karışmazlık prensibinin yüzde yüz tatbikine imkân olmadığını düşünmemek kabil değildir. Roma ve Berlin kazandıkları mevkileri muhafaza etmek istiyor ve bu hususta ısrar ediyorlar. Çünkü karışmazlık prensibinin yüzde yüz tatbikine zaten imkân olmadığını biliyorlar.„

Övre gazetesi şöyle yazıyor:

"Alman ve italyan cevablarını vakit kazanmak için alınmış birer tedbir olarak kabul etmek lâzımdır. Çünkü bu iki memleketin teklif ettiği şartları olduğu gibi tatbik etmeğe imkân yoktur.„

Figaro şu satırları yazıyor:

"Berlin ve Roma tarafından bildirilen şartlar oldukça haklıdır. Fakat bu şartların toptan kabul ve tatbikinin müşkül bir iş olduğunu da saklamağa hacet yoktur. Bütün mesele Almanya ile İtalyanın bu şartları hususî bir maksadla mı yoksa tatbik kabiliyetle olduğunu zannederek mi bildirmiş olduklarını öğrenmekten ibarettir.„

Yalnız Lö Pöti Jurnal ile Lö Popüler gazeteleri alman - italyan cevabından memnun görünmektedirler.

Fransa gönüllü toplayanları cezalnadıracak

Paris, 8 (A.A.) — Övr gazetesinin yazdığına göre, Fransa büyük elçisi dün ingiliz dış bakanlığına giderek İspanya için gönüllü toplıyacakların cezalandırılması hakkında Fransa tarafından parlamentoya bir lâyiha verilebileceğini bildirmiştir.

Königsberg henüz cevab alamadı

Berlin, 8 (A.A.) — Königsberg kravazörü Palos meselesi hakkında Valansiya hükümetine verdiği ültimatoma henüz cevab alamadığını öğleden biraz sonra Berline bildirmiştir. Cevab için verilen son mühlet bugün sabahleyin saat sekizde bitiyordu.

B. Baldvin' Bakanlarla görüşüyor

Londra, 8 (A.A.) — Başbakan şimdi Londrada bulunan nazırları saat 16 da kabul edecektir. B. Eden bu münasebetle gönüllüler meselesine aid italyan ve alman cevabları hakkında izahat verecektir.

Nazırların, İspanyaya gönüllü gitmesine mani olmak için karışmazlığın bir an evvel tatbikini isteyecekleri bildirilmektedir.

İtalya Türkiye münasebatı

(Başı 1. inci sayfada)

nın yakınlığı hasebiyle İngilterenin hâdiseye lâkayd kalamiyacağı ümit olunduğu da zikredilmektedir.

Giornale d'İtalia gazetesi bu haberleri naklettikten sonra Eko dö Pari gazetesinin Türkiye tarafından İskenderuna verilen ehemiyetin, fransız mandası Suriyeden kalktıktan sonra bu havalinin İtalya tarafından işgal edilmesi endişesinden ileri geldiği hakkındaki yazısından bahsile bunu mezkûr gazetenin fena niyetine atf ve reddetmektedir.

İtalya - Türkiye münasebetleri

Roma, 8 (A.A.) — İngiliz - italyan itilâfına tahsis ettiği salâhiyettar başmakalesinde Jurnale de İtalia gazetesi muhtelif Akdeniz meselelerine temas ettikten sonra boğazlar hakkında şunları yazmaktadır.:

"Montrö meselesi İtalya ile Türkiye arasında doğrudan doğruya halolunacaktır. Türkiye siyaseten anlaşılmaz sebeblerle İtalyaya karşı soğuk bir husumet ve emniyetsizlik gösterdi. Bunun yanlış bir siyaset olduğunda hiç şüphe yoktur. Çünkü Yunanı İzmire saldıran ve kan ihtilâflarını tahrik eden İtalya değildi. Keza evvelce Türkiye hakimiyetine aid olan Anadolu topraklarında yerleşen de İtalya değildir.„ Makalenin bu son cümlesinden İskenderun ve Antakyanın kastedildiği anlaşılıyor. İngiltere ve İtalyanın Akdenizdeki münasebatının tavazzuhu diğer devletlerle Akdeniz münasebatının inkişafına yol açacaktır.„

Gazete, İtalya - Yunanistan münasebatının da mükemmel olduğunu kaydetmektedir.

Tahşidat haberi

Londra, 8 (A.A.) — Royter bildiriyor :

Türkiyenin İskenderun meselesinden dolayı Milletler Cemiyetinden çekileceği veya asker tahşit etmekte olduğu hakkındaki haberlere ingiliz mahafilinde itimad edilmemektedir.

Fransızların fikri

Paris, 8 (A.A.) — İyi malûmat alan fransız mahafilinde İskenderun sancağında asker tahşidatı yapıldığına dair çıkan haberlerin katiyen esassız olduğu ve ne türkler tarafından ve ne de fransızlar tarafından askerî tedbir ittihazı aslâ düşünülmediği beyan edilmektedir.

Rayiştag toplantısı dolayısiyle

B. HİTLER'İN BİR NUTUK SÖYLEMESİ İHTİMALİ VAR

Berlin, 8 (A.A.) — Siyasî mahfillerde Rayiştagin içtimaa davet edilmesi münasebetiyle B. Hitlerin iç siyasete aid bir nutuk söylemesi imkânının mevcud olduğundan bahsedilmektedir.

Nutkun mevzuunu B. Hitlerin bundan bir kaç sene evvel söylemiş olduğu sözler teşkil edecektir. Adolf Hitler "bana dört sene mühlet veriniz„ demişti. Bu müddet bu sene tamamiyle geçmiştir.

Sancakta Tehdit

Görmenler türklerle temas ettirilmiyor

(Başı 1. inci sayfada)

Türklerin nümayiş teşebbüslerine rağmen, şehir, normal vaziyetini muhafaza etmektedir.

Türkler, tezahürler yapmaya ve grev ilân edilmesine teşebbüs etmişlerse de bu hususdaki gayretleri muvaffak olmamıştır. Çarşılar umumiyetle mutad faaliyetlerini muhafaza etmişlerdir.

Milletler cemiyeti tarafından gönderilen komisyon, tetkiklerine devam ederek Türkiye - Suriye hudud mıntakasını gezmiştir.

Kimlerle geziyorlar?

Şam, 8 (Hususî) — Müşahidler heyetine Şam istihbarat reisi kumandan Bono refakat etmektedir. Tercümanları da bir ermenidir.

Müşahidleri bir hainin evinde misafir ettiler

Humus, 8 (Hususî) — Müşahidler Reyhaniye civarında Yenişehir köyüne geldikleri zaman müşahidlere refakat eden kumandan Bono heyeti kendi adamlarından Şaban namında birisinin evine misafir etmiştir. Müşahidlerin bir hainin evine misafir edildiğini haber alan köyün çerkes gençleri toplanmışlar ve müşahidleri ziyaret etmişler, içlerinden fransızça bilen bir zat vasıtasiyle bu mıntakada arab bulunmadığını cümlesinin çerkes ve türk olduklarını söylemişlerdir. Kumandan Bono söze karışarak köylerde arabların da bulunduğunu iddia etmiş ise de gençler kumandanın isbat edilmiyen sözlerini red ve cerh etmişler ve: "— Biz türkleri istiyoruz" demişlerdir. Reyhaniyeden geçerken de yollarda rast geldikleri bir köylüye müşahidler Reyhaniye ahalisinin hangi soydan olduğunu sormuşlar, köylü ahalinin türk olduğunu söylemiş, kumandan Bono burada da işe müdahale etmiştir.

Halkın şikâyeti

Halep, 8 (Hususî) — Müşahidler heyeti Kırıkhan yolu üzerinde Ağa köyüne muvasalat ettikleri zaman istihbarat zabiti tarafından karşılanmışlar, köydeki ahaliye: "— Bu sazlardan yapılmış evlerde nasıl yaşamaktasınız, rutubetten müteessir olmuyor musunuz, hükümet sizin sihhatiniz için tedbir almaz mı?" gibi bir takım sualler sormuşlardır. Köylülerin verdikleri cevablar şunlardır:

"— Hükümetten hiç bir yardım görmedik; bizden ancak fazlasiyle âşar vergisi alırlar onun için bu hale düştük, ev yaptıracak halimiz kalmadı. Hükümet Kırıkhan'daki ermenilere kinin tevzi eder bize böyle bir şey vermezler„ demişlerdir.

Mahkemeye verilenler

Lâzkiye, 8 (Hususî) — Antakyada yeniden ihdas edilmiş sebeblerle bir çok türkler mahkemeye sevkedilmişlerdir. Türkler hakkındaki takibat devam etmektedir.

Belanda durmadılar

Halep, 8 (Hususî) — Müşahidler heyeti İekenderun'dan Antakya'ya avdet ederken Belân'da durmamışlardır. Sancağın istiklâlini istiyen halk bundan çok müteessir olmuştur. Halk mümessilleri tarafından müşahidlere teessürü ve halkın haklı davasını anlatan telgraf da çekilmiştir.

Jandarmalarla mücadele

Lâzkiye, 8 (Hususî) — İskenderun civarındaki köylüler müşahidlerin şehre geldiklerini işittikleri zaman şikâyetlerini anlatmak için kafileler halinde yola çıkmışlardır. Yol başlarını tutan jandarmalar köylüleri şehre bırakmamışlar ve halkla jandarmalar arasındaki mücadele sabahtan akşama kadar sürmüştür. Halk mümessilleri telgraflarla müşahidlere vaziyeti anlatmışlar ve davalarını izah etmişlerdir.

Şama tâbi olmak istemiyenler

Hama, 8 (Hususî) — Müşahidler İskenderun'da bulundukları zaman ellerinde Suriye bayrağı ile heyeti karşılayan halepli Alâattin ve Salâhattin Baki ve avenelerini kabul etmişlerdir. Heyet bunlarla bir kaç saat kadar görüşmüştür. Bundan sonra rum İlyas Rasat ve Bazil Balit ve ermeni Hayik Balyan'dan mürekkeb belediye heyeti müşahidleri ziyaret etmişlerdir. Bunlar müşahidlere: "— Şam'a tâbi olmak istemediklerini, müstakil Sancak'da fransız mandasının devam etmesini istediklerini bildirmişlerdir." Bu sözleri işiten şam'lı mutasarrıf vaziyetten çok müteessir olmuş, halep'li Alâattin ve Baki'yi heyetin yanına sevketmiş belediye heyetinin sözlerini tekzib ettirmek istemiştir.

Halkı tehdid ediyorlar

Humus, 8 (Hususî) — Köylerde türk halkı tehdid ve tazyik için dağılmış olan zabitler ve milisler vazifelerine devam etmektedirler. Bunlar müşahidlere karşı köylülerin nasıl bir tavır almaları lâzım geldiğini anlatmakta ve aksi harekette bulundukları takdirde mallarından ve canlarından vaz geçmeleri lâzım geldiğini söylemektedirler.

Kırıkhanda

Halep, 8 (Hususî) — Müşahidler heyeti Kırıkhana geldikleri zaman yalnız Fransa milis kumandanı ile ve Antakya belediye reisi Etemin adamı olan Sabit ile görüşmüşlerdir. Halkın hakikati anlatmak arzuları daha evelden alınan sıkı tedbirler vasıtasiyle izhar ettirilmemiştir.

Kuvvet kullanıyorlar

Hama, 8 (Hususî) — Müşahidler heyetinin sadece mandater memurlara ve mahallî hükümet erkânı ile temas etmelerini temin için uzun zamandanberi alınan tedbirlere rağmen yer yer halk tezahürlerde bulunmaktadır. Bu tezahürlere mani olmak için yeniden müsellah kuvvetler faaliyete geçmişlerdir. Sırf bu maksadla kânunusaninin üçüncü günü Antakyaya kuvvetli bir jandarma müfrezesi gönderilmiştir.

En ağır cezalar

Lâzkiye, 8 (Hususî) — Müşahidler Antakyaya geldiği zaman mesalihi hassa zabiti Abulgani Türkmen ile avukat Hayri halkın Sancağın Suriyenin parçası olmadığı hakkında tezahüratta bulundukları takdirde en ağır surette cezalandırılacaklarını bildirmiştir.

Kimlerle konuşuyorlar?

Halep, 8 (Hususî) — Müşahidler Antakyada iken yalnız belediye reisi Etemi ve mahallî hükümet reisini ziyaret etmişlerdir.

Başbetke

FRANSIZ USULÜ

(Başı 1. inci sayfada)

asla şüphe edilmez bir inanca altına almak vazifesindedir; bu vazifenin, bütün gereklerini yerine getireceğiz.

Biz Milletler cemiyetinin Sancak davâsında muvaffak olduğunu görmek isteriz. Çünkü böyle bir karar, onu kuvvetlendirecektir. Eğer Cenevrede tekrar umumsaya uğrarsak, bu, ancak cemiyet için yeni bir zaaf misali olur; yoksa bizi Sancak davâsı karşısındaki vazife ve mesuliyetlerimizin cebrettiği yolları takib etmekten alıkoymaz.

Mösyö Blum hükümetinden son beklediğimiz, anlaşmazlığı, bütün kötü niyet sahiblerinin oyunlarından tecrid ederek, tek başına, yalnız kendi hakikati ve zaruretleri içinde mütaleaya almak, ve Fransa ile mesele halledilmemek kanaatini değiştirecek, başka bir münakaşa ve tesviye zihniyeti bulmaktır. Bu, Türkiye - Fransa dostluğu lehine bir fedakârlık değil, fransız menfaatlerine, Milletler cemiyeti menfaatlerine, ve bilhassa, barış menfaatlerine en, ve belki tek uygun bir sağduyu hareketi olacaktır.

Falih Rıfkı ATAY

Haftanın Politika ve Fikir Hareketleri

Şarki Akdenizde Fransa için en elverişli askeri üs neresi olabilir?

Suriyede çıkmakta olan "L'Orient,, gazetesinin 1.1.1937 tarihli nüshasının birinci sayfasının başında intişar eden ve Fransanın eski Genel Kurmay Başkanı General Weygand tarafından yazılmış olan aşağıdaki makaleyi tercüme ediyoruz:

"Son aylar zarfında mühim siyasî hâdiseler büyük devletlerin dikkatini şarkî Akdenize çektiler. Eskidenberi İngilterenin geniş müstemleke arazisile muvasala yolunu teşkil etmekte olan Akdeniz, Etyopyanın İtalya tarafından istilâsından sonra İtalya için de aynı şekilde bir imparatorluk yolu mahiyetini almış bulunuyor. İngiltere, Maltaya ve Cebelüttarığa sağlam bir surette yerleşmiş olmayı artık kâfi görmüyor, Kıbrısta Famagostada da iyi bir tesisata istinad etmeyi lüzumlu addediyor.

İtalya ise kendisinin bir Akdeniz devleti olması hasebiyle haiz bulunduğu ehemiyeti daima takdir etmiştir: İtalyayı on iki adalara sürüklemiş olan uzağı görürlük, onu, menfaatleri icab ettirdikçe şarka doğru sevketmekten geri kalmamış Trablustan Bingaziye, sonra Etyopyaya götürmüş ve şarki Akdenizde, Rodosta, kendisine kuvvetli bir istinad noktası temin etmesine yardım eylemiştir. Avrupada alman kontrolünün genişlemesi ile onun da katî bir surette Avusturya - Adriyatik, veya Tuna - Karadeniz yolile Akdenize ineceğinin muhakkak olduğunu gözden kaçırmayız.

Şu halde istikbali doğru bir görüşle tahmin etmekte olan büyük devletlerin pasifik okyanusu ile alâkadar olmaktan hiç bir zaman vaz geçmemekle beraber Akdeniz meselelerini de meşguliyetlerinin birinci plânına koymakta devam etiklerini söyliyebiliriz.

Fransanın Akdenizde çok mühim menfaatlere sahib bulunduğunu söylemeğe bile lüzum yoktur; ve her şeyden evvel Fransanın şimali Afrika ile olan muvasala yollarını dikkate almak lâzım gelir.

Fakat bütün dikkatinin yalnız Akdenizin doğu kısmına inhisar etmesi doğru olamaz. Akdeniz, Fransa için olduğu gibi İngiltere için de Hindi Çini müstemlekesi ve oknayustakı arazisi için en kısa bir yoldur. Bundan başka her hangi bir Avrupa ihtilâfının zuhurunda Akdenizin, merkezî ve şarkî Avrupadaki müttefikler ile, küçük antant ve Polonya ile faydalı bir muvasala yolu temin eder.

On sekiz senedenberi bu politikayı takib etmekte olan Fransanın her hangi bir ihtilâf zuhurunda şarki Akdenizde bir istinad noktası teşkil edecek ve bu suretle deniz kuvvetlerini orada tutabilmesini mümkün kılmakla beraber müttefiklerinin Fransadan taleb etmekte haklı olacakları yardımı da yapabilmesine yarayacak yer teminini düşünmemiş olması karşısında haklı bir surette hayret edilse yeridir.

Suriyede 1919 senesindenberi mandater devlet sıfatiyle yerleşmiş olan Fransanın bugün oralarda nizam ve intizamın tesisi ve idamesi emniyet ve adâletin yerleşmesi için insanca ve paraca yapmış olduğu fedakârlıklar mukabilinde kendine hiç bir şey temin etmeden ve devamlı bir fayda beklemeden oraları terketmek üzere bulunduğu düşünülürse bu hayretin ne kadar yerinde olduğu bir kat daha tebarüz eder; burada fransız kültür ve lisanına karşı olan bağlılığı ve yurdumuza karşı gösterilen muhabbeti mevzuu bahsetmek istemiyoruz, çünkü bunlar manda idaresinden çok daha evvel muallimlerimiz, misyonerlerimiz sayesinde temin edilmiştir.

Fransız mandasının ne şekilde nihayet bulacağını tesbit etmekte olan anlaşmaların imzası ve Türkiyenin bu vaziyet karşısında ortaya çıkarmış olduğu İskenderun sancağı meselesi, bu mütalealara daha büyük bir aktüalite vermektedir. Bu münasebetle İskenderunun Suriye sahillerinin en iyi deniz üsüs olduğu söylenildi.

Biz ise teknik noktai nazardan bir çok defalar bunun tamamiyle aksini işittik; ve denizciler bu körfeze girebilmenin enginlerden gelen rüzgârlardan ziyade karadan esen kuvvetli rüzgârlar yüzünden son derece tehlikeli olduğunu bir çok defalar söylemiş bulunuyorlar. Esasen sahilin çok dar bir şerit halinde olması İskenderunun inkişafına mani bulunmaktadır, ve az bir mesafe bıraktıktan sonra birdenbire sarp bir şekilde yükselen bir mani teşkil eden Amanus, memleket dahiliyle yapılacak münakalâtın yol ve demiryolu yardımı ile yapılabilmesini müşkül kılmaktadır.

Demek oluyor ki, Fransa ile Türkiye arasındaki müzakerelerin ortaya koyduğu meselelerden hiç birisine temas etmeksizin, İskenderunun bir deniz üssü olarak seçilebilmesinin hiç bir suretle yerinde bir iş olmıyacağını söyliyebiliriz.

Halbuki Trablusşama gelince iş değişmektedir; Suriye sahilinin orta yerinde, uzak şark ile olan muvasala yolumuzun üstünde ve Homs'a karşı bulunan, Lübnan ve Ensariye tepeleri arasında deniz ile Suriyenin kalpgâhı ve Musulun petrol Pipe-Linenin fransız branşının nihayet noktası arasında biricik tabiî muvasala yolunu temin eden Trablusşam.

Liman geniş ve muhafazalıdır: su vaziyetleri ve inmeye müsaid arazi mükemmel bir hava istasyonu kurulmasını mümkün kılarlar; civardaki arazi orada yapılacak tesislerin inkişafına ve muhafazasına müsaiddir.

Trablusşam, şarkî Akdenizde kurulacak bir fransız üssü için lâzım olan bütün şartları mükemmel surette haiz bulunmaktadır. Politikamızın tradüsyonlarına uygun ve bu suretle hakikaten faydalı olan bu fikrin tatbik sahasına konulması Lübnan ve Suriye milletlerinin iktisadî hayatını kolaylaştıracak ve istiklâle kavuşturulmuş olan bu iki memleket arasında devamlı bir anlaşma husulünü mümkün kılacaktır.

Bunun için Trablusşamda, Suriyenin ötedenberi istemekte olduğu sahil mahrecini temin edecek şekilde bir serbest liman yapılması da icabetmektedir.

Bu vaziyette Lübnandan küçük bir arazi parçası ayrılıyorsa da ki, Lübnan çok mükemmel bir liman olan Beruta malik bulunmaktadır - bu memleketin müslüman ve hiristiyan ahalisi arasında da güzel bir muvazene temin edilmiş oluyor ve bu suretle de bunun tatbiki çok hayırlı bir netice vermiş oluyor.

Bu, münakaşaya arzedilen bir düşünüş tarzından ibarettir; fakat bu düşünüş tarzının esası Akdenizde fransız devleti için o derece hayatî lüzumlara istinad ediyor ki burada arzetmeyi yerinde bir hareket telâkkî eyledim.,,

General Weygand

ATLAS OKYANOSUNDAKİ FIRTINALAR

Londra'dan bildiriliyor:

Atlas Okyanusundaki fırtınalar yüzünden Amerika ile Avrupa arasında işleyen bütün vapurlar varacakları limanlara gecikmişlerdir.

"Kuin Meri,, transatlantiği 17 saatlik bir gecikme ile İngiltere'ye varmıştır. "Avrupa,, transatlantiği de çok geç kalmıştır. "Manhatan,, vapuru 48 saatlik bir gecikme kaydedecektir.

B. Antonesko'nun Paris ziyareti

Romanya Dış İşler Bakanı Antonesko

Romanya dış işleri bakanı B. Antoneskonun fransız devlet adamlariyle yaptığı konuşmalardan sonra neşredilen kısa tebliğ, bu konuşmaların özü hakkında tam bir fikir vermemektedir. Bu konuşmalar esnasında üç seri mesele bahis mevzuu olmuştur: Fransa ile Romanya arasındaki politik ve ekonomik meseleler; küçük antantın müşterek bir hareketle alâkalı meseleler ve nihayet, enternasyonal vaziyetin yeni ihtilâtlarının ortaya attığı meseleler. Albert Mousset, 26 ilk kânun tarihli Europe Nouvelle mecmuarasında, bu ziyaretin bir bilânçosunu yapmaktadır.

Şunu hemen söyliyelim ki, B. Antonesko'nun şahsiyeti, kendisine henüz yaklaşmak fırsatını elde etmemiş olanların sempatisini kazanmıştır. Nüans ve inceliklerle dolu nezaketi, mukni ve doğrudan doğruya olan tavurları muhatablarının delillerine hasrettiği dikkat ve onlara verdiği cevablardaki yerinde itidal, ondaki nazik adamı, diplomatla bir seviyeye koymaktadır.

B. Titülesko'nun hareketinin ertesinde Romanya'nın dış politikasının alacağı istikamet hakkında Paris'te ve başka yerlerde muhtelif rivayetler dolaştığını B. Antonesko biliyor ve B. Titülesko'nun diplomatik fikirlerini kendisinin de beslediğini göstermeğe ehemiyet atfediyordu. Daha doğrusu Romanya'da hükûmetin teşekkül tarzı ne olursa olsun, esas antlaşmaların idamesi olan ve mihveri Paris'ten geçen bir tek dış politika olduğunu anlatmak isteyordu. Kral Karol bu hususta tebaalarının fikirlerinin aynını ileri sürmektedir: Onun için "milletten millete bir anlaşma,, sözü en fazla fransız - romen anlaşmasına uymaktadır.

B. Antonesko bu hislerin sarsılmadan devam ettiği hususuna Fransız mahfellerini ikna etmekte güçlük çekmemiş ve hâdiselerin bu hislerde bundan iki buçuk yıl önce, B. Bartu'nun Romanya yolculuğunun yol açtığı unutulmaz sahneleri hatırlatan bir "yerindelik,, verdiğini de ilâve etmiştir. Çünkü Fransa'da, Romanya'da emniyetlerini ayni şekilde tarif etmektedirler; antlaşmaların neticesi olarak ortaya çıkan ve vaziyet aleyhine çevrilmiş olan alman emrivaki politikası her iki devleti de tabiatiyle ayni müdafaa safında bulmaktadır. Üçüncü Rayhş birbiri arkası sıra andlaşmaların borçlar; askerlik ve nehirler hakkındaki maddelerini çiğnemiştir. Şimdi de koloniler hakkındaki maddelere hücum ediyor. Eğer sıra Avrupa'nın arazi statüsüne gelirse, Avrupa nizamının koruyucuları 1918 deki vaziyetlerine dönecekleridir. B. Antonesko'nun da dediği gibi : "Aktetdiğimiz ittifaklar sadece hissî menfaatlerimizin neticesi değildir; bunlar, müşterek ve daimî büyük menfaatlerin mevcudiyetinden doğmuştur.,,

Görülüyor ki Paris'le Bükreş arasındaki politik tesanüdde değişmiş hiç bir şey yoktur. Fransa'dan yana, B. Leon Blum'ün 7 birinci kânunda parlâmentoda Fransa'nın bütün taahhütlerine sadık olduğu hakkındaki kat'î beyanatı, son günlerin konuşmaları için bir nevi başlangıç yerine geçmiştir.

Dahası var. Arkadaşlarımızdan birinin yine bu sütunlarda bir fransız "büyük politikası" hakkında yazdığı makaleden de, infiradı bir dogm veya bir mistik haline getirmeyen devletler arasında yapılacak ekonomik ve ticarî anlaşmalar esasına dayanan "yapıcı" bir plân takib edileceği anlaşılmakta idi.

Nitekim, B. Leon Blum'un iktidar mevkiine gelişinden beri Fransa - epey geç olmakla beraber - politik menfaatlerini ekonomik münasebetleriyle ahenkleştirmesine çalışarak bu yola girmiş bulunmaktadır. Bu, ancak bir başlangıçtır; fakat Fransız hükûmetinin son günlerde yaptığı anlaşmaların Polonya ve Yugoslavya'da karşılanış tarzı, bu yolun lüzumunu ve doğruluğunu isbat etmektedir. Kendi hesabına B. Antonesko, her memleketin hususî vaziyeti göz önünde tutulmak şartiyle otarşiyi yıkmak ve normal enternasyonal münasebetleri yeniden kurmak maksadiyle yapılacak her harekete iştirâke hazır olduğunu bildirmiştir.

.... Küçük antanta gelince, B. Antonesko bu teşekkülün azaları arasındaki görüş birliği ve ahenk hakkında yeniden garanti vermiştir. Macaristan'ın revisionniste propağandasına Roma'nın cesaret vermesi, Romanya, Yugoslavya ve Çekoslovakya'da telâş uyandırmıştır. Bu üç memleket içlerinden her hangi birinin toprak bütünlüğünü tehdit eden her harekete kerşı koymağa insiyakî bir şekilde hazır bulunmaktadırlar. Bununla beraber, hâdiselerin şimdiki vaziyetle bu üç devlet arasındaki karşılıklı garantiler harfiyen tefsir edildikleri takdirde, bu garantiler ancak macar tehlikesini karşılamaktadır. Fransa bu üç devlet arasındaki politik ve askerî bağların daha ziyade sıklaşmasını görmekle memnun olacaktır. Şüphesiz şimdiki halde bu üç devlet için meselâ muhtemel bir alman tecavüzüne karşı birbirlerine uyğun mecburiyetler ihdas etmek güç olur. Fakat, umumî bir anlaşma yerine iki taraflı anlaşmalar, bir "küçük halkalar,, sistemi düşünülebilirki bunlar harekete gelerek netice itibariyle kapalı bir müdafaa bölgesi vücude getirmiş olurlar. Böyle bir organizasyonun vücude getirilmesi şüphesiz biraz vakte muhtaçtır. Şimdilik söylenebilecek şey, B. Antonesko'nun Paris'teki ikametinin, bu istikamette yapılacak konuşmaları çok kolaylaştıracak bir hava yarattığıdır. Bundan sonrası da, en fazla Fransa'nın alacağı kat'î tavra ve menfaatlerinin Fransa nezdinde bulmayı umdukları yardıma bağlı bulunacaktır.

Umumî politika meseleleri bakımından Fransa ile Romanya arasındaki görüş beraberliğinin tam olduğunu söylemeğe lüzum bile yoktur. Romenler'de bizim gibi, Milletler Cemiyetinin prestij ve otoritesinin yeniden kurulmasını temenni etmektedirler. B. Antonesko paktı değiştirmek değil, geçmişteki tecrübelerden istifade ile bunun tatbik şartlarını mükemmelleştirmek lâzım geldiği fikrindedir Ve on dokuzuncu maddenin, andlaşmaların arazi hakkındaki hükümlerinin tadiline esas teşkil edebilecek her hangi bir tefsirini red etmektedir. Zira bu madde temamen tatbik edilmiş olan hükümlerin değil, tatbik imkânı bulunmadığı anlaşılan hükümlerin yeniden gözden geçirilmesi hususuna aitdir. Şu halde B. Antonesko için olduğu kadar B. Krofta veya B. Stoyadinoviç için de revizyon kelimesi harb kelimesinin müteradifidir.

Polonya ve İtalya'nın karşısında Romen hükümeti Fransanınkine temamen muvazi bir hat üzerinde bulunmaktadır: Dostluk politikası ve halisane iş birliği. Zira bu devletlerin diplomasisi ne Milletler Cemiyetine ne şimdiki sınırlara ne de küçük antanta veya onun azalarından her hangi birine karşı yapılan hiç bir teşebbüse iştirâk etmemektedir.

Bu tabloyu tamamlamak için, Almanya'nın Romanya üzerindeki nüfuzu hakkında bir kaç söz söylemek lâzımdır. Bu hususta B. Antonesko'nun bana bizzat vermek lûtfunda bulunduğu garantileri esas tutacağım. Ticarî bakımdan Almanya romen piyasasında mühim bir mevki işgal etmektedir. Fakat bu mevki tabiî menfaatler cereyanına uyğun olub şimdilik şüpheli veya yolsuz bir tarafı yoktur. Politika bakımından ise, unutmamak gerektir ki, Romanya'da aslen alman olan 500.000 romen vardır ve Hitlerizmin bunlar arasına nüfuz etmiş olmasında şaşılacak bir şey yoktur. Buna mukabil, Ştrezman zamanında gözlerini seve seve Berline çeviren Yahudi unsurlar şimdi Berlin'den uzaklaşmaktadırlar. Binaenaleyh, bu iki ceryan az çok bir birini karşılamaktadır. Müfrit sağ cenahın bir kısmının hitlerizmi de ciddî bir tehlike arzetmemektedir: Bunlar kütleler üzerinde hakikî bir nufuz sahibi olmayan küçük gruplardır. İki yıldanberi yapılan bütün seçimlerde reylerin yüzde sekseni liberallere veya millî köylü partisine verilmiştir. Bazı gürültücü ekalliyetlerin çıkardıkları münferit karğaşalık, son günlerde revizyonculuk lehinde yapılan tezahürlerin yol açtığı kütle halindeki aksülamellerle mukayese edilebilirse, Romanya milletinin çok büyük bir ekseriyetinin dostluklarına, ananelerine ve mukadderatına sadık kaldığı kolayca anlaşılır.

— Dikkat!.. Hazır mısınız!.. Marş!.

İspanya üzerinde yeni bulutlar

31 ilkkânun 1936 tarihli MORNİNG POST gazetesi "İspanya üzerinde yeni bulutlar„ başlığı altında yazdığı bir baş makalede, kısaca, diyor ki:

"İspanya sivil harbı yedinci ayına giriyor ve bugün Avrupa sulhu için daha ziyade tehdid edici bir mahiyet almıştır. Bu iş ilk başladığı zaman, Avrupanın enternasyonal hâdiseleriyle alâkası olmıyan bir memlekette çıkan bu iç kavgasının günün birinde bütün Avrupa huzurunu bozup sulhunu tehdid edebileceğini kimse tahmin eyliyemezdi.

Çünkü ispanyollar, kendi çekişmelerini seyredenleri de kılıca sarılıp işe karışmaya davet ettiler. Fakat bu işe

İç harbın başlangıcında silâh talimi

karışanlar da İspanyanın refahı uğrunda değil, kendi maksad ve politikalarını yürütebilmek için bulanık suda balık avına girişmiş bulunuyorlar. Şimdi, kendi menfaatleri yolunda bu işe bu - runlarını sokan iki zıd ideoloji mensupları bu yüzden Avrupanın ne türlü bir perişanlığa doğru sürüklenmekte olduğunu hesaba katmamaktadırlar.

Bugünkü günde General Franko da Sinyor Kaballero da artık kendi kavgalarının şefi olmaktan çıkmış, iki muarız zümrenin birer kuklası haline gelmişlerdir.

Bu çatışmanın bir tarafında Moskova bir tarafında da Almanya bulunmaktadır. Almanya, son zamanlarda İspanya'ya bütün teçhizatı tamam askerî bir kıta göndermiştir. Bu kıtanın kaç kişilik olduğu, esaslı surete, bilinmiyorsa da bir takım kaynaklardan 11.000 kişi oduğu haber verilmektedir. Bunlar, İspanyada devşirme usulü ile bulunmuş, yarı talim görmüş, veya hiç görmemiş başı bozuk askerlerle mukayese edilemezler.

Kendi miletinin ihtiyaçlarını karşılıyacak maddelere yetiştirecek para bulamıyan bir memleketin, yabancı bir ülkede çarpışmak üzere gönderdiği tam teçhizatlı bir orduya nasıl para bulduğu öyle bir sırdır ki Doktor Şahtın kafasında kapalı ve gizli kalmaktadır.

İngiliz ve fransız hükümetleri bu kabil karışmaların önüne geçmek için son on beş gün içinde esaslı bir takım teşebbüslerde bulundular; fakat karışmazlık komitesinde bulunan sovyet mümessilinin buna karşı takındığı tavırla Berlinin sükûtu - ki onun el ve işbirliği olmaksızın bu teşebüsün muvaffak olmasına imkân yoktur - bu teşebbüsü kolay başarılır bir iş olmaktan çıkarmıştır.

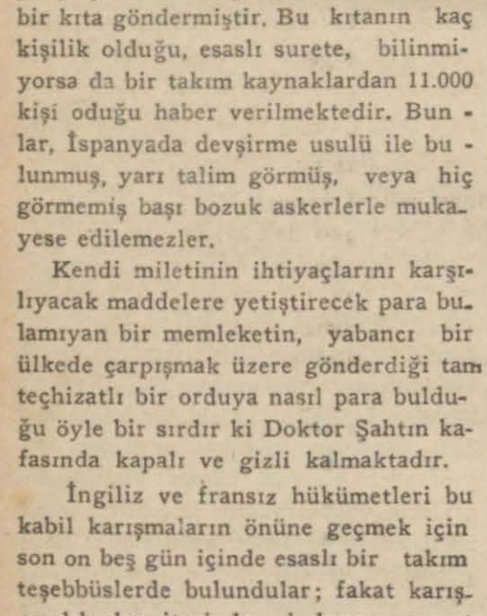

İç harb devam ederken şehirlerin hali..

Bay Eden'in Londradaki alman elçisi Bay Ribbentrop'a vaki olan müracaatı ile fransız ve ingiliz hükûmetlerinin İspanyaya gönüllü gönderilmesini durdurmak için Berlin de dahil olduğu halde, büyük devletler merkezine baş vurmaları üzerinden on beş gün geçtiği halde, resmî ve umumî işlerde daima süratle karar vermek itiyadında bulunan Bay Hitler'den, henüz, ses sada çıkmamıştır.

Bu gecikme diplomasi mahfilerinde bu sorguya verilecek cevabın kolay bir cevab olamıyacağı intibaını uyandırmaktadır.

İspanya'da olimpiyad oyunları

Tel örgüden atlama — *Boş silahla düello* — *Torpille yüzme yarışı* — *Giyom Tel vari mitralyözle nişan* — *Dinamit kaldırma*

BALKANLARDA BİR HADİSE

29.12.936 tarihli La République gazetesinde Jean - Pierre Gérard yazıyor:

Yugoslav hükümeti Balkan paktına dahil bulunan müttefiklerine, yani Romanya, Yunanistan ve Türkiyeye, doğrudan doğruya anlaşmak üzere bir muahede yapmak için Bulgaristanla müzakere halinde bulunduğunu bildirmiştir.

Hâdise mühimdir.

Önce Yugoslavya için mühimdir, çünkü böylelikle, Naib Prens Pol'ün iş başına geçişinden beri güddüğü "sulhleştirme„ politikasını daha bariz bir şekle sokmaktadır. İktidar mevkiine gelelidenberi Prens Pol memleketinin önce İtalya ile, sonra da Macaristanla olan politik münasebetlerini geniş ölçüde iyileştirmiştir. Şimdi bu iki memlekete Bulgaristanı da ilâve edince, Prens Pol başlıca komşulariyle sulh yapmış olmakla övünebilir. Hırvat meselesini hallederek memleket içinde de sulhu kurarsa, Prens Pol

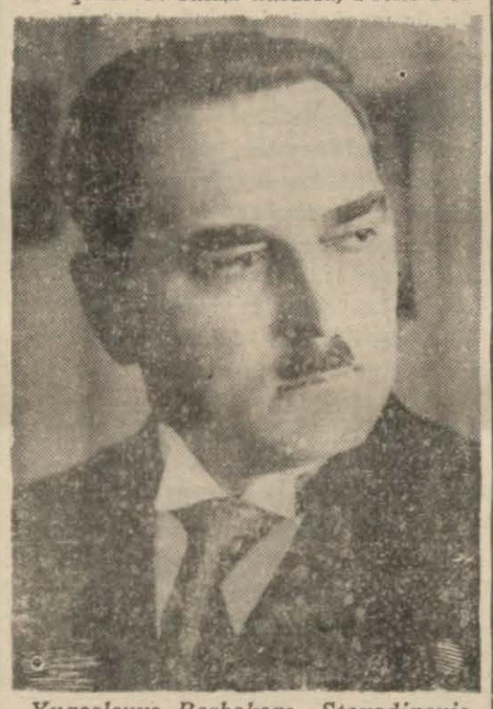

Yugoslavya Başbakanı Stoyadinoviç

büyük bir eser vücuda getirmiş ve memleketini çok kuvevtlendirmiş olacaktır.

Bulgar - yugoslav paktı Balkanlar vaziyetinde katî bir dönüm noktası teşkil edebilecek mahiyette olduğundan, daha umumî bir ehemiyet iktisab etmektedir.

Bilindiği üzere Balkan devletleri bir federasyon kurmak temayülünü göstermişler ve "Balkan antantı„ nı vücuda getirmişlerdi. Bu antantta yalnız bir devlet eksikti: Bulgaristan.

Bu yüzden Balkan antantı, ortasındaki bu bir nevi "gedik„ le, natamam bir teşekkül olarak kalıyordu. Bulgaristan, Nöyyi andlaşmasının ortaya çıkardığı vaziyeti tanımak istemediği ve kendisinden haksız yere bir takım topraklar alınmasından müşteki bulunduğu için, Balkan antantına girmek istemiyordu. Bu suretle, Balkanlarda Bulgaristanla Balkan antantının vaziyeti tıpkı Tuna havazsında Macaristanla küçük antantın vaziyetine benzemekte idi.

Bulgaristanın istedikleri, başlıca üç nokta üzerinde toplanmakta idi. Makedonyada birçok bulgarlar Yugoslavyaya ilhak edilmiştir; Silistre, bulgar toprağı olmasına rağmen Romanyaya verilmiştir; Nihayet, Nöyyi andlaşmasiyle vâdolunan Ege denizi üzerindeki liman hakkında Yunanistan tarafından kendisine memnuniyet verici bir teklif yapılmamıştır.

Uzun müddet Makedonya meselesi en vahîm mesele olarak kalmış ve orada senelerce harb eksik olmamıştır: Temenni edelim ki hazırlanan anlaşma bu hale nihayet versin ve Avrupanın en karışık bölgelerinden birinin sulha kavuşması işini tamamlasın.

Bu hâdise yalnız menfi bir netice vermekle kalmayacaktır: onun şümulünün müspet olması ihtimali de vardır.

Filhakika, bulgarlar aslen yugoslavdır. On dokuzuncu asrın sonunda yaşamakta olan Svetozoar Markoviç adlı bir adamın ilk defa ortaya koyduğu prensiplerden sonra, hedefi bulgarları öteki yugoslavlarla birleştirmek olan bir fikir cereyanının inkişafa başladığı görüldü. Bu büyük fikrin başlıca propagandacıları bulgar Stambuliski ile sırb Trumbiç idiler. Bunlar sırbların, hırvatların, slovenlerin ve bulgarların, bir federasyon halinde birleşmeleri ve büyük yugoslav kütüğünün her dalının muhtariyet halinde olması ifkrini terviç ediyorlardı.

Hepsi bu kadar değil. Yapılan konuşmalar hakkında malûmat veren ve yarı resmî bir kaynaktan geldiğine şüphe olmayan telgraf, Bulgaristanın millî mutalebatından vaz geçmek ve statükoyu tanımak niyetinde olmadığını tasrih etmektedir.

Bu tasrih keyfiyetine dikkat olunmalıdır.

Çünkü böylelikle, bulgar unsurların kuvvetli bulunduğu ve sırbların birlikçi temayülleriyle çarpışmakta olduğu Makedonya meselesi açık kalmaktadır. Esasen Stambuliski - Trumbiç projesi, Makedonyayı büyük yugoslav konfederasyonunun muhtar bir eyaleti haline sokuyordu.

Nihayet, Bulgaristana Ege denizinde verilecek mahreç meselesinin tekrar, fakat yeni bir tarzda ortaya çıktığını da göreceğiz. Nöyyi andlaşmasiyle Yunaistan bütün Şarkî Trakyayı aldığı zaman, Bulgaristana "Ege denizinde mahreç„ verilmesi de kararlaşmıştı. "Mahreç„ kelimesi hakkında fazla tasrihler yapılmadı. İki taraf bu kelimenin Dedeağaç tabiî limanını kasdetiğini kabul hususunda uyuştular, fakat burasının Bulgaristana ne gibi şartlar altında verileceği noktasında anlaşamadılar. Bulgarlar burasının, ortasından bir tren hattı geçen muhtar bir toprak olacağını söylüyorlar, yunanlılar ise sadece bir serbest liman olacağı cevabını veriyorlardı. İki devlet de görüşlerinde ısrar ettiler ve iş öylece kaldı.

Bugün, ortada yeni bir vâkıa var: Bulgaristanla Yugoslavya arasında bir anlaşmanın imzlanması, bu iki uyuşamıyan tarafın vaziyetini, üçüncü bir dostun müdahalesiyle, tadil edebilecek mahiyettedir. Filhakika, Yugoslavya Balkan antantında Yunanistanın müttefikidir; Bulgaristanla da dost olunca Sofya ve Atina hükümetleri arasında dost bir mutavassıt rolü oynayabilir.

Bu şartlar içinde, dünyayı zehirli-

Bulgaristan Başbakanı Köseivanof

yen bir mesele dostlukla hallolunabilecek ve Avrupanın sulha kavuşması yolunda yeni bir adım atılmış olacaktır.

Şark Avrupasında değişiklikler

2 ikinci kânun 1937 tarihli Taymis gazetesi, "Şark Avrupasında değişiklikler„ başlığı altında yazdığı bir başmakalede, kısaca, diyorki:

"Yeni yıl Balkan yarım adasına karanlıklar içinde girmedi. Bulgaristan ile Yugoslavya arasında iyi anlaşma esasları, bundan üç sene kadar evvel Kral Boris ile Kral Aleksandr'ın buluşmasiyle başlamıştı Nihayet bu anlaşma ve yaklaşma hareketi o kadar ilerlemiştir ki bu ay çıkmadan bu iki slav ve komşu millet arasında bir dostluk muahedesi imzalanmış olması beklenmektedir.

Bu hareket, her iki memlekette de kralların tanılıp sevinmesiyle almış, yürümüştür.

Hiç şüphe yok ki Bulgaristan'daki kanun - dışı Makedonya komitesiyle Yugoslavya'da Stefan Duşan zamanındaki imparatorluğu kurmak istiyen sırp ittihatçıları, bulanık suda balık avlamalarına mani olacak bir anlaşmaya mani olabilmek için ellerinden geleni yapmışlardır.

Balkan antantında Yugoslavya ve Türkiye ile beraber bulunan Romanya ve Yunanistan hükûmetleri Bulgar Başvekili Köseivanof, bir pakt teklifinde bulunduğu zaman biraz telâş ve heyecan gösterdiler. Fakat gerek Bulgaristan'da gerek Yugoslavya'da müfritlerle militaristlerin nufuzu, 1912 ve 1918 seneleri arasında iki taraf köylüleri de bir çok harblerin istirabını çekmiş olduklarından, azalmıştır.

Son zamanlarda Bükreşe bir ziyaret yapmış olan Yugoslavya Başvekili ve hariciye nazırı B. Stoyadinoviç'in Romanya ve Yunanistan'ın bu hususta muvafakatlerini elde ettiği anlaşılıyor. Balkan siyasetleri basiretli ve realist olan türkler, bu pakt hakkında hiç bir itirazda bulunmamışlarsa da Bulgaristan'ın Ege denizinde bir mahreç almasına muhalefette, ihtimal ki, yunanlılara iştirâk edeceklerdir.

Bir taraftan bulgarlarla yugoslavlar birbirlerine yaklaşırken öte taraftan da romanyalılarla lehliler, yaklaşmış bulunmaktadırlar. Titülesko'nun bir rus politikası takib etmek istediği pek açık bir sır olmuştu. O zaman, biribiriyle müttefik olan romanyalılarla lehlilerin de arası açılmış bulunuyordu. Onun halefi olan Antonesko'yu lehliler çok iyi karşıladılar. bu zat, ikinci teşrinde Varşova'yı zıyaret ettiği zaman Albay Bek ile askerî ve siyasî sahalarda el birliği etmek hususunda temamiyle mutabık kaldı. Bundan sonra Romanyanın genel kurmay başkanı da Varşova'ya gitti; burada iki taraf ordularının bugünün ihtiyaçlarına uyğun olmayan techizatını el birliğiyle mükemmelleştirmek ve kuvvetli olmak hususunda mutabık kaldılar.

Leh reisinin de söylediği gibi bu suretle kuvvetlendirilen ordunun hiç bir saldırganlık dileği yoktur

Lehistan, nazi Almanya ile komünist Rusya arasında bir "sulh divarı„ olmak istiyor Ne Lehistan, ne Romanya'da her hangi bir doktrin harbına katışmak arzusu yoktur. Öyle bir doktrin harbı ki, "otuz sene muharebesi" nin ikinci nüshası halinde Avrupayı tehdit etmektedir.

Avrupa memleketlerinin bazı iç meseleleri

Almanyada yiyecek maddeler

2 ikinci kânun 1937 tarihli Deyli Herald gazetesi, Almanya'da halkın az yemek yimek mecburiyetinde bulunduğundan bahseden bir başmakalesinde, kısaca diyor ki:

"Üç senedenberi tek bir fırka halinde hareket eden ve çalışan alman milleti, son zamanlarda bir de kasdî olarak az yemek yimek mücadelesine girmiş bulunuyor.

Almanya'nın karşılaştığı müşkül ekonomik durum, hükûmetin halka muayyen miktarda yiyecek vermek kararından anlaşılmaktadır.

Her ne kadar kemerde fazla delikler açılmışsa da bunları kasmanın da bir derecesi, bir haddi vardır. Onun için nazi alman hükûmeti bir karar vermek mecburiyetindedir: Ya fazla bomba ve zırhlı, yahut fazla ekmek ve tereyağı !

ORDU KADROSU

İsviçre gazetelerine Londra'dan bildiriliyor:

İngiliz ordusunun daimî kadrosunda 1 mart 1937 tarihine kadar vazifelendirilmesi icab eden 20,600 kişi halen eksiktir.

Morning Post' un yazdığına göre, yıl başından itibaren daha mükemmel bir surette asker toplanması derpiş edilmiş olmasına rağmen, müracaat edenlerin sayısı bu açığı kapatacak mertebede değildir. ingiliz gazetesi, geçen yıl ordu hizmetine girmiş olan 68,000 kişiden en az 35,000 kişinin fizik noksanlık ve tahsil eksikliği yüzünden geri çevrilmek mecburiyeti hasıl olduğunu kaydetmektedir. Müracaat edenlerin azlığı yüzünden, ordu kuvvetlerini çoğaltmak programındaki 4 yeni piyade taburunun teşkiline imkân bulunamamıştır.

HAVA HÜCUMLARINA KARŞI MÜDAFAA

Noye Zürher Saytung'un muhabiri gazetesine Milânodan bildiriyor :

Hükûmetin neşir ve ilân ettiği bir emre göre, bundan böyle yapılacak olan bütün binaların altında, hava ve gaz hücumlarına karşı barınacak hususî yerlerin hazırlanması mecburî bir şekle sokulmuştur.

CEBELÜTTARIK'IN YERİNE KOYTA MI?

Frankfurter Saytung gazetesine Londra'dan bildiriliyor:

"Yakın ve orta şark„ cemiyetinin bir toplantısında, mütekait amiral Msborne, söylediği bir nutukta Cebelüttarık ile Koyta'nın mübadele edilmesini ileri sürmüştür. Amiral Msborn donanma istihbarat setrvisi eski şefidir. Amiral bu nutkunda, Akdenizde bir harb çıktığı takdirde, her ne bahasına olursa olsun, İngiltere'nin Akdeniz yolunu serbest bulundurmak mecburiyetinde olduğunu söylemiştir. Amiralın kanaatince İspanya'nın, İngiltere'nin hasımları tarafında bulunacağı bir harbde, Cebelüttarık'ın uzun müddet müdafaasına imkân kalmıyacak, hattâ Fransa ile bile bir harbe girişilmiş olsa, yine bu mevkiin müdafaası çok güç olacaktır.

Şimdiye kadar avrupalı gazetecilerin görmediği bir bölge

Kızıl Çin'in iç Yüzü

Sekiz seneden beri Çinde yaşayan bir ingiliz gazetecisinin anlattıkları

Deyli Herald gazetesinin Uzak şarktaki baş muhabiri Edgar Snov, Çinin kızıl ordular elinde bulunan topraklarını gezdikten sonra gazetesine enteresan yazılar yazmağa başladı..

Bu yazılardan ilk ikisini bugün dilimize çeviriyoruz.

Uzak Şarkta kaldığım sekiz senenin en çok zamanını Çinde geçirdim ve bu müddet içinde bana Çin komünistlerinin faaliyet ve hareketleri hakkında yüzlerce sual soruldu. Bunların hemen hepsi cevabsız kalmıştı. Bu yıllar içinde Çin'in Kızılordusu bütün milletler için gizli bir sır halinde kalmıştır.

Dünyanın en kalabalık bir milletinin orta yerinde dokuz senedenberi döğüşen Çin kızılordusu, burada bir haber duvariyle örülmüş ve tecrid edilmiş bulunuyor ki bu dıvar, her hangi bir kale dıvarından daha kuvvetlidir.

Burasını, Nankin hükümetinin binlerce askerden mürekkeb müteharrik kalesi çevirmiş bulunduğu için buraya girmek Tibet'e girmekten daha çetin ve zor bir iş olmuştu.

Hiç kimse bu kaleden içeri girip çıkarak müşahede ve tecrübelerini yazamamıştır. Bu hususta taraftarlar ve aleyhtarlar tarafından şöyle veya böyle haberler verilmiyor değildir. Fakat objektif bir surette burasını yazmak imkânı ele girmemişti.

Şark politikası ile meşgul insanları alâkalandıracak birkaç mesele vardır. O halde neden bu bahse kızıl Çin'e aid bir mevzu ile başlıyoruz?

***

Gerçekten Çinin merkezinde komünist partisinin kumandası altında muntazam, disiplinli ve muayyen bir programa göre çalışan bir ordu var mıdır? Varsa bunun programı nedir?

Komünistler, kendilerinin faşizme yani Nankin diktatörlüğüne ve demokrasi için mücadele ettiklerini iddia ediyorlar.

Çankayşek ise bunların entelektüel bir takım çeteler olduğunu söylemektedir.

Hangisi doğrudur? Yahud iki taraftan her hangi biri haklı mıdır?

1927 senesinden önce Nankin taraftarları komünist partisine ve komünistler de Nnakin partisine azâ olarak girebilirlerdi. O senenin nisanında meşhur "tasfiye" başladı. Komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar ve organize işçi teşekküllerine mensup binlerce adam, o zaman millî ordunun başkumandanı olan Çankayşek tarafından idam edildi.

O gündenberi komünist ve yahud komünist dostu olmak cezası ölüm olan bir suç halini almış ve binlerce adam bu cezayı giymişlerdir.

Bu böyle olduğu halde binlerce adam da bütün tehlikeleri göze alarak komünist ordusuna girmişler ve başkumandan Çang'a karşı mücadeleye başlamışlardır. Neden? Nankin hükümeti ile komünistler arasında bir kavğa çıkaran esas sebebler nelerdir?

Bir Çin komünisti neye benzer? Bunlar hangi hususlarda dünyanın başka yerlerindeki sosyalist ve komünistlere benzer, hangi hususlarda onlardan ayrılırlar?

Herhangi bir seyyah, bunların uzun sakallı kimseler olup olmadıklarını, çorba içerken gürültü çıkarıp çıkarmadıklarını ve el çantalarında yerli bombalar taşıyıp taşımadıklarını sorar.

Daha ciddî düşüncelere sahib olan kimseler de bunların gerçekten marksist olup olmadıklarını "Sermaye" yi ve Leninin eserlerini okuyup okumadıklarını, Troçki ve Stalin hakkında neler düşündüklerini öğrenmek ister.

Bunların hareketleri, dünya ihtilâlinin organik bir parçası mıdır? Bunlar gerçekten enternasyonalci midirler? Yoksa, her şeyden önce Çinin istiklâlini korumak isteyen nasyonalistlermidirler?

Bu kadar yıllardan beri, bu kadar şiddetli, bu kadar cesur ve Çankayşekin bazı adamları da dahil olmak üzere birçok kimselerin kabul ettikleri gibi yenilmez bir surette çarpışanlar kimlerdir? Bunları böyle döğüştüren ve tutan nedir?

***

Bunları yıllardanberi yüzlerce muharebeye, muhasaraya, tuzsuzluğa, salgın hastalıklara ve 8000 millik bir mesafe yürüyüşe rağmne bu kadar inad ve ısrarla mukavemete sevkeden, maksat, ülkü ve yahud hayal ne olabilir?

Onlar, bu yürüyüşte Çin'in 12 eyaletini geçmişler, binlerce Nankin askerini yarmışlar ve nihayet şimali garbîdeki yeni karargâhlarına gelmişlerdir.

Bunların liderleri kimlerdir? Bunlar, bir ideal veya doktrine bu kadar bağlanacak kadar okumuş, yazmış kimseler midir? Yoksa varlıkları uğrunda körü körüne çarpışan cahil köylüler midir?

Sonra, Nankin hükümetinin "kızıl haydudlar" listesinin birinci numarasını teşkil eden ve kendisini ölü veya diri olarak getirene Çankayşek tarafından 250.000 dolar mükâfat vadedilen Maoçto-tung kimdir?

Bir Çin sovyeti neye benzer? Köylüler onlara müzaheret ederler mi? Kızıllar, kendi idareleri altında bulunan yrelerdeki toprakları ne dereceye kadar sovyetize edebilmişlerdir?

Kızıllar, neden büyük şehirleri almamışlardır?

Bu hal, bunun esaslı bir sosyalist hareketi olmayıp sadece bir köylü ayaklanması olduğunu göstermez mi?

Halkının yüzde sekseni çiftçi ve rençber olup endüstri henüz pek iptidaî bir halde bulunan Çinde bir komünizm veya sosyalizmden bahsetmek ne dereceye kadar mümkündür?

Kızıllar ne yer, içerler, ne giyer, nasıl oynar, sevişir ve çalışırlar? Evlenme kanunları nasıldır?

Nankin memurlarının söylediği gibi orada kadınlar komünize edilmişler midir?

Çin'de bir "kızıl fabrika,, nedir? Bir kızıl tiyatro kumpanyası nasıl bir şeydir? Onlar ekonomilerini nasıl organize ederler?

Umumî sıhat ne haldedir? Tahsil, terbiye ve kızıl kültür ne merkezdedir?

Nihayet kızılordunun bugünkü kuvveti nedir? Onlara silâh ve cephaneyi kim verir? 1935 de Nanking baş kumandanı Çankayşek, artık Çinde komünist tehlikesi diye bir şey kalmadığını ilân ettiği halde nasıl oluyor da bunlar hâlâ mücadele ve mukavemet etmekte ve şimal garbı Çininde strateji bakımından en kıymetli yerlerini eskisinden daha sağlam bir surette ellerinde tutmaktadırlar?

Eğer Çinde kızıllar, ortadan kaldırılmış ise Hirotanın dileklerinden üçüncüsü olmak üzere Japonya, neden Asyanın bolşevikleşmesine mani olabilmek için Nankin hükümetinin de alman - japon paktına girmesini istemektedir? Kızıllar japon düşmanı mıdırlar?

Çin komünist hareketlerinin siyasî ve askerî manzarası nedir? Bu tarih bakımından doğru görülecek bir inkişafmıdır? Eğer öyle ise bu kadar uzun bir mücadeleye rağmen neden iktıdar mevkiini ele geçirmek teşebbüslerinde muvaffak olamamıştır? Muvaffak olabilir mi?

Eğer böyle bir muvaffakiyet ele girerse yeryüzü insanlarının beşte birini sınırları içinde tutan bir memleketin dünyaya, dünya siyaset ve tarihine tesiri nasıl olacaktır? Böyle bir değişme ingilizlerin, amerikalıların ve öteki milletlerin Çindeki menfaatleri üzerine ne suretle tesi redecektir?

***

Bundna bir zaman evvel, bu suallere bir yabancı görmenin itimad edilecek derecede mevsuk cevablar verebilmesinin imkânsızlığı gülünç görünürdü.

Ortada her gün ehemiyetini arttırarak büyüyen ve genişleyen bir hikâye vardı ve birçok gazete muhabirleri, bunları günü gününe takib ederek memleketlerine haber veriyorlardı.

Halbuki artık bu hususta esef edilecek derecede cahil bulunuyoruz. "Beyazlar,, bölgesinde bulunup da kızıllardan malûmat almak son derecede güçleşti.

Başlarının üzerinde idam levhaları asılı duran komünistler, Çin sosyetesi içinde hüviyetlerini meydana vurmuyorlar. Nankin hükümeti ise, ecnebilere verilmiş imtiyazlı işleri bile geniş bir casus şebekesinin kontrolu altında bulundurmaktadır.

Hepimiz biliyorduk ki bunları öğrenmenin bir tek yolu varsa o da gidip kızıllarla temas etmektir. Fakat buna karşı da:

— Mei yo fa - Çu!

Yani:

— Bu iş yapılamaz! diyorduk. Bir adamın kızıl topraklarına girip canlı çıkacağına hiç kimse inanmıyordu.

Gazeteleri, İtalya ve Almanyadaki kadar sıkı bir kontrol altında bulunan Çindeki yıllanmış kuvvetli anti - komünist propagandasının uyandırmış ve herkese aşılamış olduğu kanaat buydu.

Hiç beklemediğim bir zamanda bu kızıllar bölgesine girmek imkânını buldum. Bunun için Pekindeki işimden ayrıldım: bir zamandır, yazmakta olduğum işimi yüzüstü bıraktım.

Çünkü bu biricik bir fırsattı ve kaçırmaya gelmezdi. Bu teşebbüste birçok tehlikeler bulunduğunu söylemek lâzımdır. Hattâ benim hakkımda "kızıl haydudlar tarafından öldürülmüştür.,, Yollu çıkarılan bir haber için az mübalâgalıdır, diyebilirim.

Kızılların birçok mezalim işlediği hakkında Çin ve yabancı gazetelerinde çıkan haberler, yolda, az çok keyfimi kaçırmıyor değildi.

Fakat bu ihtilâl ve harb yıllarında burada binlerce insanın öldürüldüğünü düşünerek kendimi avuttum.

Bu melodramatik hava içinde yolaçıkmış bulunuyordum:

Bir gece yarısı, biraz keyfsiz, fakat içim heyecanla dolu trene bindim. İlk gideceğim yer, Sianfu idi. Burası Şensi eyaletinin merkezi ve Lunghai demiryolunun bittiği nokta idi. Buraya iki yorucu gün ve gece seyahatten sonra varabilmiştim.

Buradan şimale Sovyet topraklarına ve Çin komünistlerinin ellerinde bulunan bölgeye geçmeği tasarlıyordum. Tarihin garib bir cilvesi olarak bu bölge, bundan binlerce yıl önce çinlilerin ilk defa bir millet haline geldikleri yerdi.

***

Bundan yedi sene evvel, Nankin hükümetinin bir misafiri olarak bu demiryolunda bir seyahat daha yapmış ve Çin demiryolları hakkındaki müşahedelerimi yazmıştım.

Sabahleyin yol arkadaşlarıma baktım. Bir gençle, beyaz sakallı güzel bir ihtiyarla karşılaştım. İhtiyar şekersiz çay içiyordu. Genç, benimle önce dereden, tepeden sonra da politikadan konuşmağa başladı. Bu genç, yedi yıldır görmediği memleketi Şecuan'a gidiyor; fakat çeteler buralarda dolaştığı için burasını görmeğe muvaffak olup olamıyacağından şüphe ediyordu. Ben:

— Bu haydudlar "kızıllar" mı dedim,

— Hayır, dedi, kızıllar da oralara uğuruyorlar fakat haydudluk edenler onlar değildir.

— Fakat kızıllar da haydud değil mi? Diye tecessüsle sordum, bütün gazeteler ve ajanslar "kızıl haydudlar", "komünist haydudlar,, diye onlardan bahsediyorlar da.

Genç şu cevabı verdi:

— Hakikatte o gazetelerin muharrirlerine haydud demeli çünkü bunlar Nanking'in emirleriyle hareket ederler. Eğer onlara komünist ve yahud ihtilâlci diyecek olurlarsa bundan kendilerinin de komünist olduğu manası çıkarılır.

— Fakat Seçuanda halk kızıllardan da haydudlar kadar korkmuyorlar mı?

— Zengin adamlar, tahsildarlar, memurlar ve toprak sahibleri onlardan korkarlar; fakat köylülerin ne korkusu olacak?

Genç, bizi dikkatle dinlediği halde dinlemez gibi görünen ihtiyara baktıktan sonra sözüne devam etti:

— Hattâ, bazan onları gayet iyi karşılarlar. Köylüler, kızılların yalnız onları kullanmak istediklerini anlayamıyacak kadar cahildirler; onları gerçekten sözlerinin eri sanırlar.

— Peki, onlar öyle değil mi?

— Babamdan aldığım mektublara göre bunlar, oralarda afyonu yasak ve toprağı taksim etmişler. Görüyorsunuz ki kızıllar haydud değillerdir; bunların kendilerine göre prensipleri vardır. Fakat fena adamlardır; şimdiye kadar pek çok adam öldürdüler.

Bu söz üzerine beyaz sakallı adam başını kaldırdı ve ikimizi de hayrette bırakarak:

— Daha öldürmeli idiler; kâfi derecede öldürmediler, dedi.

***

Maalesef, tren Çeng Çu'ya yaklaşıyordu. Ben, orada Lunghai'ye giden trene aktarma edecektim. Onlardan ayrıldım. Fakat beyaz sakallının tavırları ve sözleri hatırımda kaldı.

Sianfu'ya varınca buraların komiseri General Yang Hoçen'i görmeğe gittim. Esasında bir çeteci olan bu adam, birçok Çin liderleri gibi o yoldan yükselmiş, servet toplamış ve iki sene evvel buraların hükümdarı kesilmişti. Bugün hüküm ve nüfuzunu başkalariyle paylaşmak zaruretinde kalmıştır.

Generalı, 50.000 liraya yaptırdığı mermer köşkünde buldum. Fakat bu birçok odalı binada tek başına yaşıyordu. Evvelce iki karısı vardı. Fakat bunlar biribirleriyle geçinemedikleri için general bu kârgir evde tek başına yaşayıp başını dinlemeği tercih etmişti.

Yanına gittiğim zaman generalin dehşetli surette başı ağrıyordu. Fakat bütün bu ıztırabı içinde kendisine politikaya dair sualler soran biricik adam, ben olmıyordum.

Kendisiyle kısa bir görüşmeden sonra çekildim. Şimdi fahrî vali Şao - Li - Çu'yu görmeğe gitmek lâzım geliyordu.

Vali beni rahat evinin güzel bahçesinde kabul etti. Kendisini altı sene evvel bir daha görmüştüm. O zaman Çankayşek'in hususî kâtibi idi ve bana baş kumandanla bir mülâkat yapmam hususunda yardımda bulunmuştu. O zamandan beri süratle ilerlemiş, bu mevkie çıkmıştı. Çok muktedir, iyi tahsil görmüş olan vali Şao, Çin'in bir çok sivil valileri gibi vilâyet merkezinin kül rengi surlarının dışında hüküm süremiyordu. Buralarda hüküm ve nüfuz general Yang ile genç mareşalin elinde idi. Bunu söylemek, belki nazikçe bir iş olmaz ama, vali Şao'nun bir zamanlar bir komünist çetecisi olduğunu biliyorum. Kendisi, Çin komünist partisini kuranlardan birisiydi. Fakat bunu fazla görmemeli. O zamanlarda komünistliğin ne demek olduğunu bilen pek yoktu; fakat komünistlik moda idi; bütün gençlik komünistlerden yana idi.

Fakat 1927 karşılık ihtilâlinden sonra iş meydana çıktı. Oradan çekilmeyince kelleyi vermek lâzım geliyordu. Bu sebeble Şao da çekildi. Daha sonra kendisi koyu bir Budist oldu. Fakat ne de olsa, bu eski temayülü dolayısiyle, konuşmamız esnasında "kızıllar,, dan, "haydudlar,, dan bahis geçmiyordu.

Ben sordum:

— Kızıllar ne yapıyorlar?

Cevab verdi:

— Çok kalmadılar; Şensi'de ne kadar bulunuyorlarsa hepsi o kadardır.

***

Kendisine 1930 senesinde de kalan kızılların "böyle arta kalmış,, lar olduğunu, fakat o zamandanberi bunların nasıl olup da bu kadar uzun zaman kalabildiklerini sordum.

Kurnaz kurnaz gülerek yüzüme baktı ve dedi ki:

— Bazan arta kalmış olanları imha etmek, hepsini imha etmekten daha güç oluyor.

— O halde harb devam ediyor, öyle mi? dedim.

— Hayır, bugünkü günde Şensinin cenubunda müsademe olmıyor. Kızılar, Ningsiya ve Kansuya doğru hareket ediyorlar. Bunların dış Mongolistan ile rabıta kurmak istedikleri anlaşılıyor.

Vali, sonra sözü değiştirip cenubu garbîde japonlara karşı bir harekete geçmek arzusunda bulunan âsi generallerden bahse başladı.

Kendisine Çinin Japonya ile harb edip etmiyeceğini sordum.

— Yapabilir miyiz? dedi. Ondan sonra Budist vali, bana Japonya hakkında her hangi bir Nanking valisinin düşüncesinin aynı olan düşüncelerini söyledi.

Ondan anlıyacağım: anladıktan sonra kendimi zırhlı bir otomobil içinde haydudları tenkil etmeğe giden Nanking askerleri arasında buldum.

Nankin hükûmeti ile kızıl Çin topraklarını gösteren bir Deyli - Herald haritası.

Aşağıda ölüsüne veya dirisine Şan-Kay - Şek'in 250 bin dolar mükâfat vadettiği çin li komünist lideri.

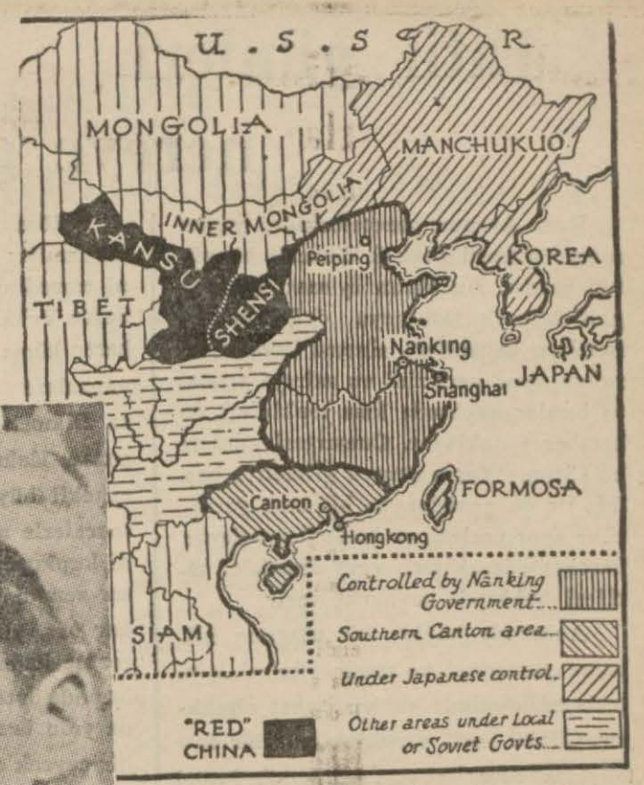

Tatil günleri nereye gitmeli?

Bazı Avrupa gazetelerinde, bugün nereye gitmeli başlıklı devamlı bir sütun vardır. Bu sütun iş saati dışında, gidilebilecek, tavsiyeye değer konferansları, konserleri, sinema veya tiyatroları, spor yerlerini ve saireyi sıralar ve bunlar hakkında kısa tenkidleri de beraberce nakleder. Cumartesi günleri bu sütun, "Yarın nereye gitmeli?„ başlığı ile de genişler, ve bilhassa gezinti ve spor yerleri, ve bu istikametlerde hareket edecek tren veya otobüsler tarifesi hakkında malûmat verir.

Ankarada böyle bir sütunun bilhassa cumartesi ve pazar günleri için tesis edilmesinde cidden isabet olacaktır, Çünkü yerli, ecnebi, büyük bir entellektüel ekseriyet var. Atlı kulüb, futbol, tenis, yaya veya otomobilli gezintiler ve kızak gibi muntazam spor hareketleri, konser, konferans... gibi toplantılar eksik değil.

Aynı zevk ve aynı istekte adamları aynı istikamete sevke yarayan böyle bir sütun, büyük bir ihtiyacı karşılıyabilir..

„"„

Bu küçük mukaddimeden sonra, Ankarada, bugünkü kar vaziyeti devam ederse gidilecek en iyi yer neresidir sualine cevab vermek istiyoruz. Eğer tenbel, sporu, yürüyüşü, gezmeyi sevmeyen, pazarları on ikiye kadar yatakta, dörde kadar gecelikle, 6 da sinemada ve nihayet baş ağrısıyla günü soba başında yitirmeye alışmış iseniz, beyhude bu satırları takib etmeyiniz. Çünkü maksad, şuurlu, sıhatinin ve hayatının kıymetini bilir, ve buna ehemiyet vermeyi, millî bir vazife tanır adamlarla hasbihal etmektir.

„"„

Pazar günleri nereye gitmeli? Birçok yerlere gidilebilir. Fakat Ankaranın hiç değilse İsviçre iklimi kadar güzel olduğuna katiyen inanmak isterseniz şu sıralarda, size teklifim şudur:

Kendi otomobiliniz yoksa, otobüsten istifade ediniz veya daha iyisi birkaç arkadaş birleşerek bir taksi tutunuz. Bu her birinize bir liradan fazlaya mal olmaz. Kara çıkacak, kar üzerinde yürüyüş yapabilecek şekilde giyinmiş olmanız lâzımdır.. Bu kıyafet, bu nevi sporları yapan memleketlerde kadın için de, erkek için de, diz kapaklara kadar yün çorap çekilmiş bir pantalon, boğazlara kadar örten bir yün fanile, kolda götürülecek ve ancak bir yerde durulduğu zaman giyilecek kalınca bir caket, tercihan altı çivili bir baston ve arka çantanız yoksa, cebinizde peynirli veya köfteli bir sandviç ve nihayet boğazınızda içi çay dolu bir termos matrasından ibarettir. Çifte tüfeğiniz varsa, omuzlarınıza bir de tüfek alabilirsiniz.

Şoföre Dikmen üzerinden, tuğla harmanları yoluyle Göle kadar inmesini emrediniz. Yol üzerinde, Millî Müdafaa Vekâletinin biraz ilerisinden itibaren küme küme, yer yer, kayak sporu yapanlara rastlayacaksınız. Bilhassa Dikmenden sonra han önünde, her pazar, lâakal yirmi otomobil, kadınlı, erkekli büyükçe bir kalabalık bu eğlencelerle meşguldür. Büyük Göl şimdi kupkurudur. Dümdüz, hiç bir ârızasız zemini üzerinde dört santim kadar kar var, yürüyerek Haymana yolu üzerine kadar gidiniz ve arabanıza Göl başında isterseniz yol veriniz. Haymana yolu üzerine kadar yürüyüşünüz, bir çeyrek saat kadar tutar, ondan sonra iki tarafı gitikçe kalınlaşan, ve yer yer 30-50 santimi bulan karla çevrilmiş işlek bir yol başlar. Yavrucuk ve Taşpınar köyleri ve bunların ikisinin arasında diğer dört köy güzergâhınızın üzerindedir. Yorulmuşsanız bu köylerden herhangi birinde dinlenebilirsiniz. Köy odasında gözünüzün önünde hazırlıyacakları taze, temiz çayın bardağı yüz paradır. Karnınız açsa, beş kuruşa koca bir kâse tertemiz yüzüyle yoğurt ve bir köylü ekmeği almanız kabildir. Tavuk, piliç seviyorsanız, hemen boğazlatıp, bir ağaç şiş üzerinde, közde pişirtebileceğiniz bir tavuğun bedeli 20 kuruştur. Taze, günlük yumurta 40 paradır. Bu parayı köylü, büyük bir lûtuf gibi bin teşekkürle alıyor. Bu yol sizi, iki saat kadar önünüzdeki işlek yolu takbden sonra, doğru askerî fabrikalar yakınındaki asfalt yola çıkarır.

Yollarda, köylüler, arabalı, merkebliler, otomobiller, yayalar eksik değildir. En ihtişamlı manzara Taşpınardan sonra başlar. Sağda, solda, keklik, tavşan, tilki kaçıştığını görürsünüz. Karlar içinde dağlar,ova, ve nihayet Ankara bütün ihtişamiyle gözlerinizin önündedir. Güneş bu karların üzerinde, ultra-violet akisleriyle yalnız harikulâde bir hararet menbaı değil, bir ilâçtır. Eve döndüğünüz zaman, en sıcak bir yaz güneşinde uzun bir seyahat yapmış gibi yüzünüzün kavrulduğunu hayretle görürsünüz. Bütün vücudunuzda bütün bir hafta değil, bütün bir ay için kuvvet ve sıhat idhar edilmiş gibidir. Sofranıza aç kurd gibi oturursunuz. Uykunuz, en iyi uykulardan biri olur. Sabahleyin, terütaze, zinde işinize başlarsınız.

„"„

Bu yapabileceğiniz bin gezinti itigarerinden bir tanesidir. Her pazar bir yenisini yapmak ve bu sütunlardaki tavsiyeyi takib ederek, sizin gibi, aynı saatte, aynı yolları takibe çıkacak, kadınlı, erkekli arkadaş da bulmanız kabildir.

„"„

Ankara belediyesinin ve Spor birliğinin yapabileceği hizmet şudur

Başka memleketlerde, bu kabil gezinti yolları üzerinde şunlar vardır:

1) Her 6 kilometrede yani saatte bir, mahfuz bir yerde, üstü otla örtülü, içinde oturulacak bir rahle mevcud melceler.

2) Her 12 kilometrede bir telefon santralı ve imdadı sıhî noktaları veya içinde pamuk, konyak, tendürdiyod gibi maddeler mevcud camlı dolaplar.

3) Bu nevi yollarda polis veya jandarma devriyeleri.

4) Bozulacak, benzini bitecek otomobillere yardım için motosikletli belediye veya otomobil kulüpleri tarafından gezdirilen devriyeler.

5) Akşamları güneş battıktan sonra köyleri gösteren meşaleler.

6) Yolların ayrılş noktalarında nereye gittiğini ve kaç kilometre kaldığını gösteren işaretler ve nerelerde melce, yatılacak, yemek yenecek yer bulunduğunu gösteren levhalar.

„"„

Ankara belediyesi bunu yapamaz mı?

Hepsini değilse bile, büyük bir kısmını yapabilir. Pazar ilânlarında, bilhassa hangi yolların otomobil geçmesine müsaid olduğunu olsun ilân etmelidir. Köylerde yemek ve istirahat noksanları tesbit ve ilân ederse, köylerimize de, kış günü, menfaat getiren bir ziyaretçi temin etmiş olur.

„"„

Ankara denizden yüksek olduğu için muayyen yaştan sonra tansiyon ârızaları yapıyormuş.. Yalan!.. İsviçrenin hiç bir şehri Ankaradan daha az irtifalı değildir. Buna rağmen hiç bir hastalık yoktur ki, İsviçre, en iyi nekahet ve tedavi iklimi halinde gösterilmemiş olsun.

En büyük hastalık, tenbellik, bu şehrin, bu iklimin güzelliklerinden istifade etmemek, hiç bir nevi sporu yapmamak ve sevmemektir. Spor da bir millî davâmız olmalı, ve herkes yaşına uyan bir sporu, millî bir vazife diye yapmalıdır.

Her yaşa uyan spor, yürüyüştür. Bir tecrübe ve bir başlangıç olarak, önümüzdeki pazar, aşağıdaki teklifi kadınlı, erkekli bütün okuyucularımıza yapıyoruz:

1) Sabahleyin onda Millî Müdafaa önünden yayan olarak geze geze Dikmene ve oradan Han önüne kadar gitmek.

2) Yolda ve Han önünde kayakçıları seyretmek ve eğlenmek.

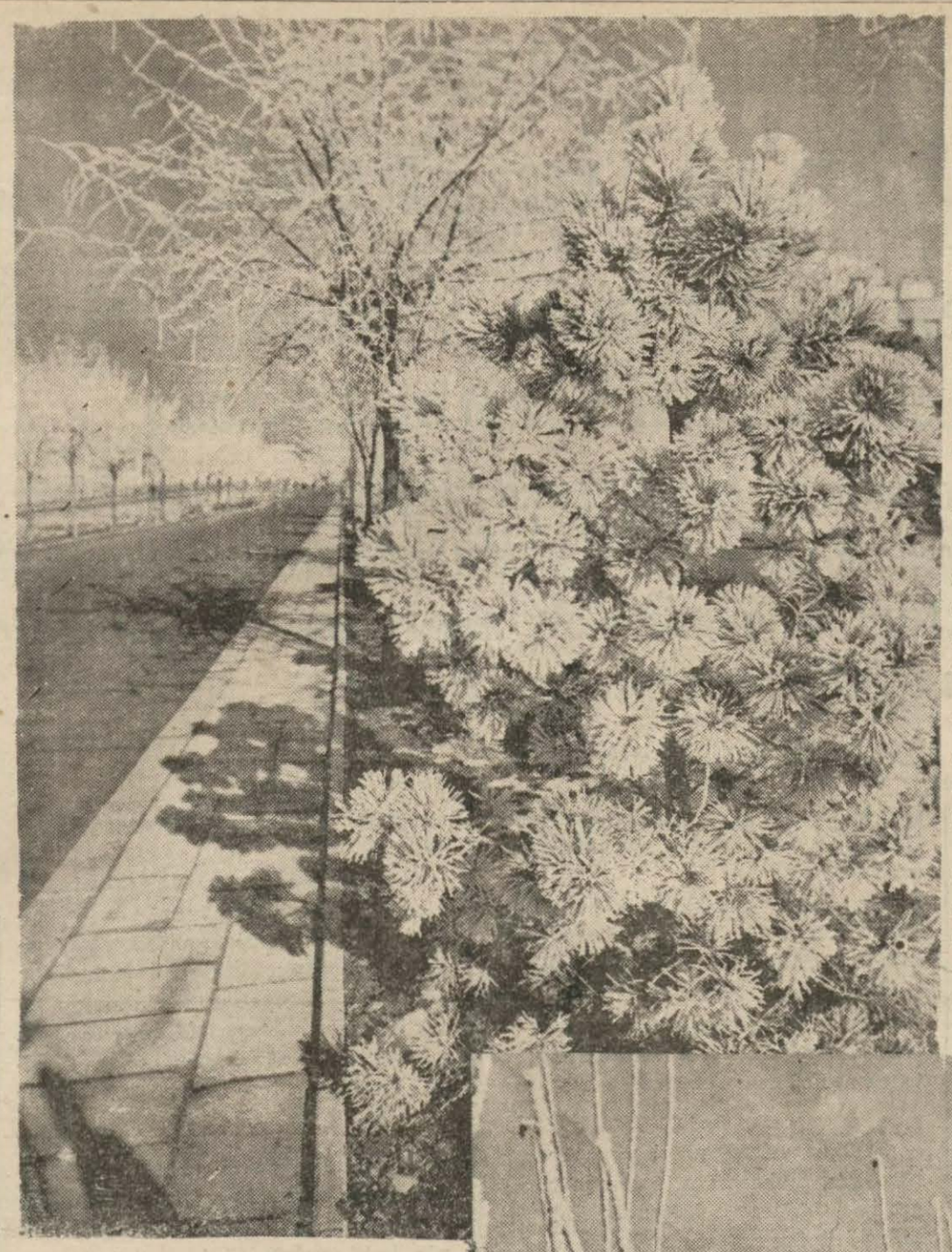

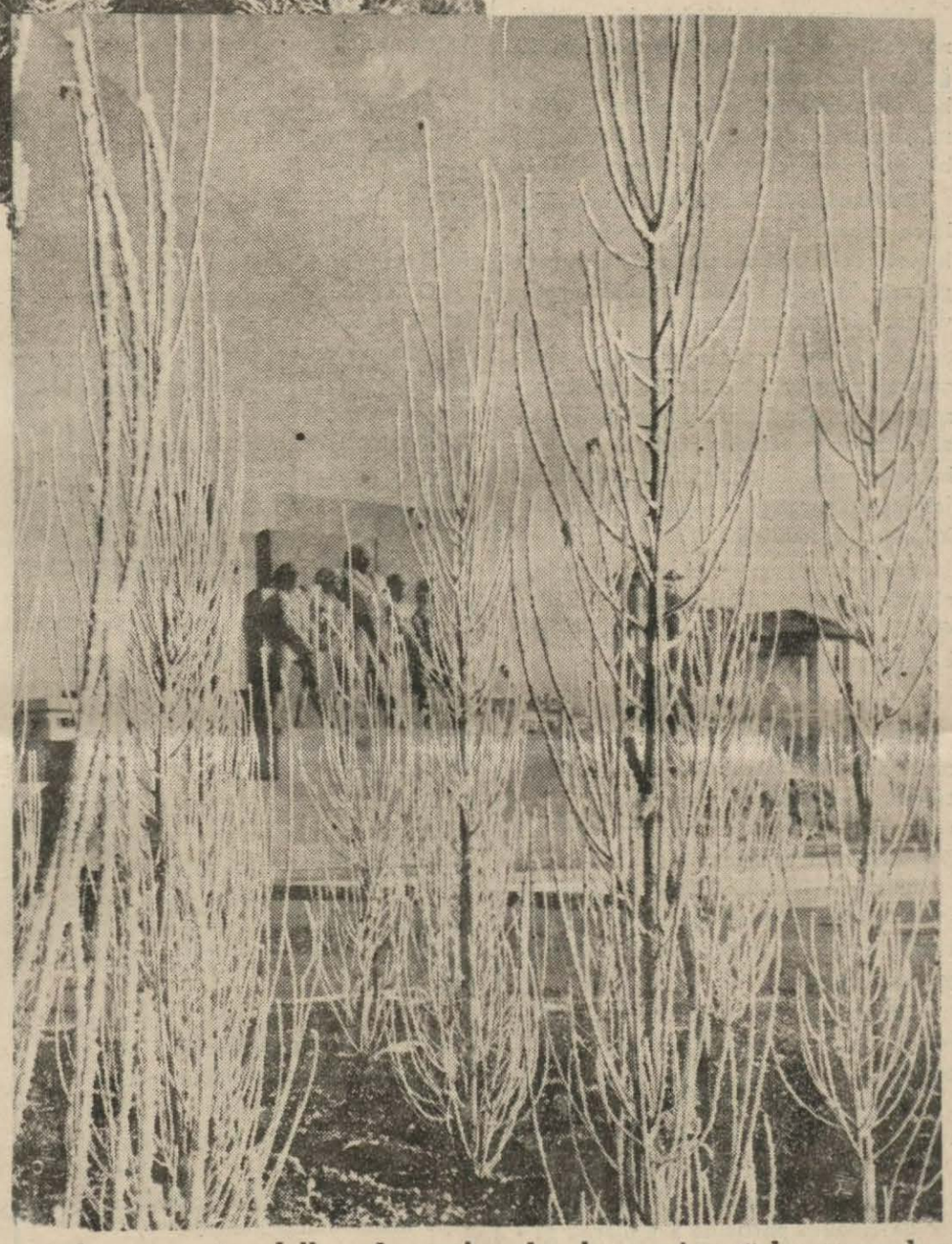

Ankaranın, ağaç dallarında seyrine doyulmaz minyatürler yapan kışı..

Ankarada kış sporu ilerliyor

Buz hokey takımı

Ankara'da kar ve kış sporlarına gençliğin gösterdiği alâka yıldan yıla ve hattâ günden güne hızla artmaktadır. Elmadağına muntazaman yapılan pazar spor gezilerinden başka, yüksek ziraat enstitüsü talebeleri, enstitü bahçelerinde 800 metre murabbaalık güzel bir buz kayma yeri vücude getirmişlerdir.

Talebelerden başka hariçten de bir çok türk ve yabancı meraklıları toplıyan bu güzel buz sahası Ankaramız için kıymetli bir kazanç olmuştur.

Talebelerden teşekkül eden bir buz hokey takımı spor öğretmenleri B. Ridel'in idaresi altında muntazaman çalışmaya başlamıştır. Bundan başka enstitü profesör ve talebeleri tarafından buz üzerinde yapılan plâstik hareketler seyirciler tarafından alâka ile takib edilmektedir. Saha enstitüde müsaid havalarda her kese açık tutulmaktadır. Ankaramızın genç sporcularımızın himmetiyle böyle daha bir kaç sahaya sahib olmasını temenni edelim.

Max Reger

1873 + 1916

Cumhur Başkanlığı filarmonik orkestrası bugün, Dr. Pretorius'un idaresinde, memleketimizde ilk defa olarak alman bestekârlarından, büyük teknisiyen bestekâr Max Reger'in (bir Mozart teması üzerinde orkestra için varyasyonlar ve Füg) adlı meşhur eserini çalacaktır. 1873 de doğup 1916 da Laypzigde ölen Max Reger, birçok org eserleri, piyano refakatli şarkılar, vokal eserler, çocuk şarkıları, vokal düolar, erkek ve kadın koroları, muhtelit korolar, dinî parçalar, kantatlar, korallar, moteler, rekiemler, iki ve dört el piyano eserleri, orkestra refakatli piyano eserleri, orkestra eserleri, piyano ve orkestra refakatli korolar, solo ses eserleri, konsertolar, sonatlar, oda uvertürler, Bach, Mozart, Beethoven, Teleman, Hiller... temleri üzerine varyasyonlar, fügler yazmış, Bach kuralarını piyano eserleri halinde neşretmek gibi birçok çalışmalar yapmıştır.

1920 de karısının başkanlığı altında merkezi Stutgard'da bir alman (Maks Reger cemiyeti) tesis edilmiştir. Bundan başka Weimar'da bir Maks Reger, arşivi vücuda getirilmiş ve Viyanada ayrıca bir Avusturya Maks Reger cemiyeti kurulmuştur.

Max Reger , müzikte geç klasizm ve geç romantizmle, yeni müziği birleştirmiş, programlı müzik, ve operadan mutlak müziğe dönmüştür. O, bu itibarla muhtelif fiziyonomilerde Wagnerci kalmış olan Strauss, Mahler, Pfitzner müsellesine karşı durmuştur. Max Reger, fines sahibi, büyük bir kompozisyon teknisiyenidir.

Bugün çalınacak olan Op. 132 varyasyonlarında, esas tem, Mozart'ın, nihayeti türk marşiyle biten La Majör sonatının ilk paraçsıdır. Reger; bunu esas tem olarak almış, ve ondan, hepsi biribirinden güzel fakat sekizincisi, icra bakımından hepsinden güç sekiz varyasyon vücuda getirmiş ve eseri bir füg'le tamamlamıştır. Mozart teması bu eserde ilk defa birinci obuva, iki klarnet, ve birinci fagot'la işitilir. Sonra diğer sazlar girer. Kirişli sazlar, surdinli ve surdinsiz olarak ikiye taksim edilmiştir. Reger temayı ilk teşhirinde nefis şekilde enstrümante etmiş, müteakiben varyasyonlara girmiştir. Temayı sekiz defa varye etmiş, ve eseri, gene lametron tonalite etmiş ve gene 6/8 mezoru ile yazdığı nefis bir füğle bitirmiştir. Birinci kemanlarla geri ilk tem teşhir ve tevsi' edildikten sonra, ikinci tem, ikinci ve üçüncü flütler ve klarnetler refakatinde solo flül ve obuva ile girer. Tevsiinde ilk temle ikinci tem aynı zamanda işitilir. Parça nihayetinde bu iki temle beraber Mozart teması aynı zamanda işitilir.. En sonda Mozart teması haşmetli bir ifade içinde , diğer tem parçalarının refakatiyle, başlar. Largo bir tempo ve Fortisimo ile nihayet bulur. Eserin, icrası, 28 dakika sürmektedir.

Varyasyon ve füg hakkında birkaç söz:

Varyasyon; bir temin müteaddid kerreler ekspoze edilmesinden ibaret, ve fakat her yeni teşhirinde melodisi, müzik şeklidir. Bir tek saz için yazıldığı gibi orkestra için de yazılabilir. Bestekâr, tamamen kendi fantezisine tâbi olarak ondan başlı başına bir eser vücuda getirebildiği gibi, varyasyonu, sonat veya senfonide development vasıtası olarak da kullanabilir. Hattâ, bu formlar içinde, eski, ananevî parçalardan birini kaldırarak yerine varyasyon ikame edebilir.

Füg, esas bir tem, veya iki, üç... tem üzerinde kontrapünklik üslûblar, ses veya saz için yazılan polifonik bir bestedir. Üzerinde inşa edildiği temlere göre füg, Dubl veya Vipl... olur. Fügde temanın ekspoze edildiği bir exposition kısmı, sonra onun Developman'ı, daha snora bittiği final cümlesi vardır. Bugün dinliyeceğimiz füg, en sonunda, varyasyonun esas teminin üçüncü bir tem gibi istenildiği bir Dubl fügdür.

Bugünkü konserde memleketimizde gene ilk defa olarak Şubert'in 1822 de bestelediği Rozamund adlı Singspiel'in üçüncü ile dördüncü perdeleri arasındaki (Perdearası müziği) çalınacaktır.

Bunlardan başka, 31 yaşında ölen Şubert'in, ömrü vefa etmediğinden dolayı bitiremediği meşhur Bitmemiş Senfoni'si çalınacaktır.

Bugünkü konser

Bugün halk konserlerinden onuncusu 15,30 da Cumhur Başkanlığı Filarmonik orkestrası tarafından müzik öğretmen Okulunda verilecektir. Program şudur :

Şef: Ernst Fraetorius

1 — Franz Schubert (1797 - 1828)
senfoni si minör (bitmemiş senfoni.)
a) Allegro moderato
b) Andante con moto

2 — Franz Schubert
Rosamunde üçüncü antrakt müziği
10 dakika dinlenme

3 — Max Reger (1873 -1916)
Mozart'ın bir temi üzerine varyasyonlar ve füg
a) Andante grazioso (tem)
b) L'istesso tempo
c) Poco agitato
ç) Con moto
d) Vivace
e) Quasi presto
f) Sostenuto
g) Andante grazioso
h) Molto sostenuto
i) Allegretto grazioso (füg)

SON

Gelecek knoser 16. 1. 1937 cumartesi saat 15,30 da.

«Sulhcu Türkiye..»

GAZETA POLSKA DİYOR Kİ:

"... Polonyanın da Montröyü imza eden devletlerin haklarından faydalanmasını temin etmekle, türk hükümeti, merd türk milleti ve onun Büyük Şefi tarafından elde edilen meşrû haklardan doğan sulh eserini Polonya menfaatlerine de teşmil etmiş bulunmaktadır.,,

Varşova, 8 (A.A.) — Polonya Ajansı bildiriyor :

Yarı resmî gazete Polska diyor ki :

" Bogazlar meselesinin halli, samimî bir şekilde sulhcu olan bütün devletler tarafından büyük bir memnuniyetle kabul edilmiş, ve tecrübe edilmiş bağlarla Türkiyeye bağlı olan Polonyada da sempati akisleri uyandırmıştı.

Bununla beraber, deniz ticaretimizin boğazlardaki menfaatleri bakımından bazı şüpheler baki kalmıştı. Biz, ne Lozan, ne de Montrö görüşmelerine iştirak etmedik. Fakat bayrağımızın dünya denizlerinde hemen hemen hiç görülmediği 1923 denberi ticaretimizin vaziyeti şimdi tamamiyle değişmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, denizciliğimizin yeni boğazlar sitatüsü karşısındaki menfaatlerini temin etmek endişesine düşmüş olmamız pek tabiî idi.

Polonyanın da anlaşmayı imza eden devletlerin haklarından faydalanacağını temin etmekle, türk hükümeti, merd türk milleti ve onun büyük şefi tarafından elde edilen meşru haklardan doğan sulh eserini Polonya menfaatlerine de teşmil etmiş bulunmaktadır.,,

RADYO

ANKARA

ÖĞLE NEŞRİYATI

12.30 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları.
13.50 Dahilî ve hraicî haberler.
14.00 14.30 Muhtelif plâk neşriyatı
15.30 Cümhur Başkanlığı filarmonik orkestrası üyeleri tarafından konser (Orkestra şefi: Dr. Protaryüs (M. M. M. den naklen)

AKŞAM NEŞRİYATI

19.00 Türk musikisi ve halk şarkıları Ferit Tan ve arkadaşları)
19.30 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza Sesgör arkadaşları)
20.00 Konferans: Hayvan kullananların mesuliyeti (Hüseyin Avni Göktürk: Hukuk fakültsei doçenti)
20.20 Çocuklara Karagöz temsili (Küçük Ali)
21.00 Ajans haberleri ve gazete hulâsaları
21.20 Muhtelif plâk neşriyatı
22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı

İSTANBUL

ÖĞLE NEŞRİYATI

12.30 Plâkla türk musikisi,
12.50 Havadis,
13.05 Plâkla hafif müzik,
13.25-14.00 Muhtelif plâk neşriyatı

AKŞAM NEŞRİYATI

18.30 Plâkla dans musikisi.
19.00 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil.
20.00 Türk musiki heyeti.
20.30 Münür Nurettin ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları.
21.00 Saat ayarı: Orkestra.
22.00 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı.
22.30 Plâkla sololar
23.00 Son.

ZAYİ

Manisa mektebi sultanisinin altıncı sınıfından ayrıldığıma dair mezkûr mekteb idaresinden almış olduğum tasdiknamemi kaybettim. Yenisini alacağım.

Tosya kazası orman muamelât memuru Talât Özdemir

Paris elçimizle fransız müsteşarının konuşmaları

(Başı 1. inci sayfada)

Fransız kuvvetleri kumandanı ile de görüştü

Paris, 8 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor :

Dış işleri bakanlığı müsteşarı, dün yakın şarktaki fransız kuvvetleri kumandanı general Oesinger ile müzakerede bulunmuş, sonra Türkiye büyük elçisi ile iki saat konuşmuştur.

Türk basınının sancak meselesindeki şiddetli neşriyatının müzakerelere devam için havayı çok güçleştirdiği belirtilmektedir. Sanıldığına göre, Fransa ve Türkiye hükümetleri, bilâhare doğrudan doğruya görüşmelere başlamak üzere, bugünkü müzakereleri Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısına kadar talik etmek hususunda mutabık kalmışlardır. Fakat her halde görüşmeler kesilmemiştir.

Görüşmeler devam edecek

Paris, 8 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor :

Dış işleri bakanlığı müsteşarı B. Vieno, dün, saat 18 den 20 ye kadar dış işleri bakanlığında Türkiye büyük elçisi B. Suad Davaz ile görüşmüştür.

Salâhiyetli bir kaynaktan öğrenildiğine göre B. Vieno, Türkiye büyük elçisinin dikkatini, türk basınında görülen bazı makalelerin, sancak hakkında bir türk - fransız anlaşmasına mani olabilecek mahiyetinin şiddeti üzerine çekmiştir.

Fransız hükümetinin bu meseleyi itina ile tetkik etmekte olduğu ve Türkiyenin de aynı tarzda bir tetkikte bulunmasını görmekle bahtiyar olacağı bildirilmektedir.

BB. Vieno ve Davaz, görüşmelere devam edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır. Fransız hükümeti, eğer Türkiye de böyle bir teşebbüse mütemayil ise, Cenevreye 18 kânunda toplanacak konsey içtimaının taliki hususunda müracaatta bulunulmasını kabul etmektedir.

Havasın, Londradan bir haberi

Lonra, 8 (A.A.) — Havas muhabiri bildiyor :

İyi haber alan bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Türkiyenin Londra büyük elçiliği müsteşarı, sancak meselesinin çabuk bir surette halli için İngilterenin fransız hükümeti nezdinde tesir etmesini taleb zımnında, bir kerre geçen hafta bir kerre de, dün, dış işleri bakanlığı ile temasa gelmiştir.

Öğrenildiğine göre, İngiltere hükümeti, Paristeki ingiliz büyük elçisi Georges Klerck'e, Türkiye büyük elçisi müsteşarının bildirdiği tarzda türk görüşünün Fransa dış işleri bakanlığına bildirilmesi için direktif vermiş, fakat Türkiyenin ileri sürdüğü delilleri kendisine mal etmemiştir.

Söylendiğine göre, İngiltere dış işleri bakanlığı, Türkiye büyük elçiliği müsteşarına, Türkiyenin endişelerinin mübalâğalı olduğunu bildirmiştir.

Resmî mahfiller, Türkiyenin, meselenin bu derece çabuk bir surete hallinde israr etmesini sürpriz ile karşılamaktadır. Zira, Türkiyenin itiraz ettiği Fransa - Suriye muahedesi, tatbik mevkiine üç seneden evvel girmeyecektir.

Milletler Cemiyeti mahfillerinde kanaatler

Cenevre, 8 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor :

Milletler Cemiyeti mahfilleri, İskenderun meselesinin Milletler Cemiyeti konseyinin görüşlerinde sıraya konulmasından önce, Türkiyenin cemiyetten çekilmesini ve yahud enerjik siyasî ve askerî kararlar almasını muhtemel görmemektedirler. Bununla beraber, eğer tatmin edilmezse, Türkiyenin kendi hattı hareketini tamamen değiştirmesi ihtimali vardır.

Türk mahfilleri, Cumhur Reisi Atatürk'ün, sancak türk ahalisinin Suriyeye ve umumiyetle arablara bağlı kalmasını menetmeye azmeylemiş bulunduğunu bildirmektedir.

Türk murahhas heyeti, muhtemel olarak, sancak gayri askerî bir hale getirilerek, Türkiye ve Fransa tarafından birlikte garanti edilmiş bir "Suriye - Lübnan - İskenderun muhtar devletleri federasyonu,, teşkil edilmesini ileri sürecektir.

Nöbetçi eczaneler

1 — Pazar: Ankara eczanesi
2 — Pazartesi: Yeni ve Cebeci
3 — Salı: Halk ve Sakarya eczaneleri eczaneleri
4 — Çarşamba: Ege eczanesi
5 — Perşembe: Sebat ve Yenişehir eczaneleri
6 — Cuma: İstanbul eczanesi
7 — Cumartesi: Merkez eczanesi

Düşünüşler:

İnkilâp ve yeni adam

Bir âletin verimi, onu kullanan işçinin ehliyet, iyi niyet ve gayretiyle mütenasibtir. Her nizam ve her kanun, ancak ehil ellerde en iyi randımanı verebilen bir âletten başka bir şey değildir. Cemiyete yeni bir nizam getirmekle mükellef olan inkılâbın, bu itibarladır ki, muvaffakiyet derecesi yeni adamlar yaratmakta göstereceği kabiliyet ve süratle mütenasip olur. Hususiyle yukardan gelen hazırlıksız inkılâplar için bu kaide daha bariz bir şekilde mutedberdir. İnkılâp zorlanmadığı, anlaşıldığı nisbette hızlanır.

Tereddi unsuru eski ve köhne bir nizamı yıkarak yerine ileri ve ilerletici bir nizam kurmuş ve kurmakta olan türk inkılâbı, başlangıcından itibaren, yeni adam yaratmak işini bir an gözden kaçırmış değildir.

Ancak yeni ruh ve yeni adam yaratmak işinin ne kadar zaman, emek ve ideal istediği aşikârdır. Cumhuriyetenberi her geçen yıl, başlangıçta sayıları pek mahdud olan yeni adamların yurdda hendesî tenasüble çoğaldığını gördü.

İnkılâbın, polis yasağına dayanmıyan geniş kalkınma eserlerinin muvaffakiyet ölçüsü, memlekette yeni ruhun yayılmasiyle yakından alâkalı bir seyir takib etmiştir.

Rejimin faaliyet ve veriminin muhasebesini yaparken bu son derecede ehemiyetli noktanın gözden kaçırılması, verilecek hükmün isabetli olması için şarttır.

Cumhuriyet kurulduğu zaman garbın yükselişindeki hakikî sırrı anlamış ve inkılâbın lüzumunu idrak etmiş entelektüellerimizin miktarı çok mahduddu. Yeni fikirleri, pratik tatbikat sahalarına naklede cek spesiyalistlerimiz ise parmakla gösterilecek kadar azdılar. Memleketin girişeceği muazzam kalkınma işinin yeni kadrolara olan ihtiyacını karşılıyacak elemanların kıtlığı ilk zamanlardaki sürat azlığında en mühim âmil olmuştur.

Onun içindir ki, yarınki imkânlarımızı hesab ederken, dünkü çalışmalarımızın bilânçosundaki muvaffakiyet derecesi bizim için kâfi bir ölçü teşkil edemez. Her şeyden önce, alacağımız randımanda, yetişen yeni adamlar sayısile mütenasip olarak muvaffakiyet derecesinin hendesî artışını göz önünde tutmak mecburiyetindeyiz.

Dün, on yılda aldığımız mesafeyi, yarın beş yılda katetmek bize kâfi bir sürat görünmeyebilir.

Nizamlanma ve teşkilâtlanma hususlarında aldığımız kararların isabet derecesi de her gün biraz daha artmaktadır. Yeni adam yetiştirme işine muvazi olarak idare mekanizmasında, en büyüğünden en küçüğüne kadar, rol alan elemanların zamanla tecrübelenme ve görgülenme derecelerinin de bu hususta oynadığı rol ehemiyetlidir.

Bir inkılâp memleketinde, yukarda saydığımız sebebler dolayısile, bir ferdden her türlü şahsî fazilet ve meziyetleri dışında, "yeni adam" lık vasfının aranmasına snobluk nazariyle bakılmamalı, ve böyle bir endişeyi, her şeyden önce, cemiyete has realitelerin dikte ettiği asla unutulmamalıdır.

YAŞAR NABİ

Bibliyografya

YURD

Partimizin bütün türk köylerine hediye olarak göndermek üzere neşrettiği bu çok faydalı köylü gazetesinin 15 ilk kânun tarihli 75 inci sayısı çıkmıştır.

Bu sayıda Başbakanımızın Hatay diyarı için türk isteklerini anlatan untkıyle, on beş günlük hâdiselerin izahı ve ziraî öğütlerden başka donanmamızın Akdeniz seyahatine dair güzel resimler ve modern köy olarak tasarlanmış olan projenin resim ve krokileri vardır.

ÇIĞIR

Birinci kânun tarihli 45 inci sayısı Hıfzı Oğuz Bekata, Doktor Ziyaettin Fahri, doktor Refik Berkman, Cemil Sena Ongun Miraç Katırcıoğlu, Hüseyin Namık Orkun, Hasan Fehmi, Kemal Bekata, P. Wittek, Donunçiyo'nun

YENİ ADAM

7 ikinci kânun tarihli 158 inci sayısı da dolğun bir münderecatla çıkmıştır. Bu sayıda İsmail Hakkı Baltacı oğlunun "Yeni adam,, , "devrimcimi sahtekâr mı?,, , "hayatım,, başlıklı yazılarından başka şu yazıları görüyoruz. H. Bozok: "Andre Malraux,, , Hüseyin Avni "köyde bir kaç tip", İspanya'da muhtelit terbiye, Hüseyin Bozok: "nazilerin müstemleke davası,, , Kerim Sadi "meşhur simalar,, , Karl Ossetski,, , Yahya Saim Ozanoğlu: "Reicheubach'a açık mektub,, , Dış haberler, iç haberler, ekonomi ve kültür haberleri.

HALK PİYESLERİ

Temaşa edebiyatı üstadı Müsahib zade Celâl tarafından yazılmış olan komedi, dram ve muzikli piyesler, 18 ayrı cild halinde Kanaat kütüphanesi tarafından tamamen bastırılarak satışa çıkarılmıştır.

Aynaroz kadısı, Mum söndü, Bir kavuk devrildi, İstanbul efendisi, Kafes arkasında v.s. gibi sahnemizde her biri aylarca temsil edilecek derecede bir rağbet görmüş ve her tarafta seyirciler tarafından candan alkışlarla karşılanmış olan bu güzel eserleri, bugün odamızda kendi kendimize okumak imkânına kavuşmuş bulunuyoruz.

Güzel kâğıd üzerine basılmış olan cildlerin fiyatı 50 kuruş, âdi kâğıtlısı 40 kuruştur.

Evlenme

C. H. Partisi kalorifer memuru Kâzım Yay ile Fatma Enisenin evlenme töreni dün yapılmıştır. Gençlere iyi günler dileriz.

Adana Pamuk Üretme Çftliği Müdürlüğünden:

Sıra No:	Yapılacak işin cinsi	Muhammen keşif bedeli Lira	Kr.
1	Amele evleri	2379	64
2	Kütlü anbarı	5611	94
3	Su deposu	1546	59
4	Tohum anbarı	7030	14
5	Çırçır fabrikası	10043	91
6	Amele hamam ve helaları	3914	36
	Yekûn	30526	58

A — Müessesemiz tarafından Hacıali köyünde inşa edilecek cinsi, nevileri ve karşılarında muhammen keşif tutarları yazılı inşaat kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuş ve bu işlere aid şartname ve evrak aşağıda gösterilmiştir.

B — Eksiltme şartnamesi

C — Mukavele projesi,

Ç — Bayındırlık işleri genel şartnamesi ile fennî ve hususî şartnameler.

D — Şartname ve projeyi "15" lira bedel mukabilinde Adanada Demirköprü civarında pamuk üretme çiftliğinden verilir.

E — İsteklilerin artırma, eksiltme ve ihalât kanununun emrettiği bütün evsafı olmalıdır.

F — Muvakkat teminat (2646) liradır.

G — Eksiltme 22.1.1937 cuma günü saat 15 de Vilâyet Ziraat müdürlüğünde müteşekkil mübayaa komisyonu huzurunda yapılacaktır. Eksiltmeye gireceklerin teklif mektuplarını tayin olunan günde eksiltmeden en az bir saat evel komisyona vermeleri lâzımdır. (2263) 1—49

Avrupaya Talebe Gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

1 — Maden mühendisi yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupaya "20" talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır:

a) Türk olmak.

b) Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhati tam olmak. (Sıhî muayene Ankara'da yapılacaktır.)

c) Lise mezunu olup fransızca, Almanca, İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.

d) Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

2 — Müsabaka imtihanı Ankarada M.T.A. enstitüsünde 25 ikinci kânun 1937 günü yapılacaktır. Açılacak müsabaak imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibariyle 20 arasında bulunmak şarttır.

3 — İmtihan: Hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik, kimyadan ve yukarıda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

4 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir teahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

5 — İstiyenlerin nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mekteb şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 kıta fotograf ve dilekçelerini, 21.1.1937 perşembe günü akşamına kadar Ankarada M.T.A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve 22.1.1937 cuma günü sıhî muayeneleri yaptırılmak üzere, öğleden evel Bay Hasan apartımanındaki enstitü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (2119) 2—6055

Ankara Gümrüğünden:

Gümrüğe terkedilen aşağıda nevi ve mikdarı yazılı eşyalar 10.1.936 tarihinde açık artırma ile satılacaktır. Müzayedeye iştirak etmek ve tafsilat almak üzere gümrüğe müracaatları. (2137)

Kilo	Gram	
3	800	Gılasko muakkim süt tozu
1	320	Boş teneke kutu
25	100	Transvarmötör
3		Kâat fotuğraf resim
	50	Demir gümüş nikel halitasından bıçak
	240	" " " " çatal ve kaşık
	50	Müstahzeratı kimyeviye sınaiye
	60	Ağaçtan taksimatlı metre
	760	Galvanezli bakır tel
1	920	İpek mensucat
	250	Sülfüllü demir kaynak
	560	" " "
	400	Kundura boyası
	120	Kuru pil
	500	Boyalı ağaç kutu
	420	Çerçevesiz termometre
13	080	Elektrik sayıcısı
	150	Çelik metre
		Bir adet boş varil
		Hurda tahta aletleri dirhemler

2—6070

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti :

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Müdürlüğünden:

1 — Açık eksiltmeye konulan iş: Farmakodinami şubesine satın alınacak muhammen bedeli 1960 lira alât :

2 — İstiyenler şartname ve listeyi müessese muhasip mutemedliğinden alabilecektir.

3 — Eksiltme 11-1-937 günü saat 11 de açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.

4 — İstekli eksiltmeye girebilmek için (147) liralık muvakkat teminat vermesi ayrıca bu iş üzerine muamele yaptığına dair vesika ibraz etmesi şarttır. (2187) 2—6158

Harita Genel Direktörlüğünden:

1 — Muhammen bedel (3000) lira Harta kıta erleri için (600) takım yazlık elbise açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İstekliler şeraiti anlamak için her gün ve eksiltmeye girecelerin de (225) lira muvakkat teminat makbuzlariyle 19-1-937 salı günü saat (14) te Cebecide Harita Genel Direktörlüğü satın alma komisyonuna gelmeleri. (2244) 1—26

Avrupaya Talebe Gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

1 — Maden jeologu yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupa'ya "10" talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır:

a) Türk olmak.

b) Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhati tam olmak. (Sıhî muayene Ankara'da yapılacaktır.)

c) Lise mezunu olup fransızca, Almanca, İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.

d) Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

2 — Müsabaka imtihanı Ankarada M.T.A. Enstitüsünde 1 Şubat 1937 günü yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibariyle 10 arasında bulunmak şarttır.

3 — İmtihan: Riyaziye (hendese, cebir), Hayvanat, Nebatat, Jeoloji, Fizik, Kimyadan ve yukarda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

4 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir teahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

5 — İstiyenlerin nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mekteb şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 kıta fotograf ve dilekçelerini, 28.1.1937 perşembe günü akşamına kadar Ankarada M.T.A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve 29.1.1937 cuma günü sıhî muayeneleri yaptırılmak üzere öğleden evel Bay Hasan apartımanındaki enstitü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (2118) 2—6054

Karacabey Harasından:

Hara hayvanatı ihtiyacı için iki yüz elli bin kilo yulaf, yüz otuz bin kilo arpa, ve elli bin kilo bakla kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İhale 11.1.1937 pazartesi günü saat on beşte Hara merkez binasında yapılacaktır. Muvakkat teminat 2060 lira olup yulafın beher kilosuna altı kuruş elli santim, arpanın beher kilosuna altı kuruş yirmi beş santim ve baklanın beher kilosuna altı kuruş kıymet takdir edilmiştir. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminat ve vesikalariyle birlikte Harada bulunmaları lâzımdır. (3638) 2-6131

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1937 senesi kış sömestresi zarfında Yüksek Enstitünün merasim salonunda ilmî konferanslar verilecektir.

Konferansları verecek zevatın isimlerini ve konferans günlerini gösterir liste aşağıdadır.

Saat 17.30 da başlıyacak olan konferanslara arzu edenlerin teşrifleri rica olunur. (2301)

Konferans Listesi :

No.	Konferans tarihi	Konferans verecek zatların isimleri ve konferansın mevzuu
1	8-1-1937	Doçent Dr. Kadri Bilğemre Yumurta hasılâtı, muayenesi ve yumurtanın gıda olmak itibariyle ehemiyeti
2	15-1-1937	Prof. Dr. Dix Türkiye ziraatinin vazifeleri
3	22-1-1937	Prof. Dr. Krayse Türkiyenin en yüksek yeri olan Ararat dağına çıkış. (Projeksiyonlu).
4	29-1-1937	Prof. Dr. Gleisberg Türkiye meyveciliği ve inkişaf imkânları.
5	5-2-1937	Doçent Dr. Süreyya Görünmeyen virus nevileri ve sun'î surette teksir olunan ensaç üzerinde muafiyet tecrübesi
6	12-2-1937	Prof. Dr. Gassner Türkiye ziraatinde fitopatalojik mesail ve yapılacak işler.
7	19-2-1937	Prof. Dr. Lutz Ehlî hayvanlarda hissi iptal meselesi
8	5-3-1937	Prof. Dr. Rudiger Türkiye şarabları
9	19-3-1937	Doçent Dr. Esat Bozkaya Türkiye ziraatinde ziraat alet ve makinalarının bugünkü vaziyeti
10	2-4-1937	Prof. Dr. Lurenz Kimya laboratuvarlarında tehlikeler,
11	16-4-1937	Prof. Dr. Spöttel Türkiyede süt ve sütçülük
12	30-4-1937	Doçent Dr. Şükrü Muhtelif gıdaların parazit ve paraziter hastalıkların menbaları olmak itibariyle vaziyetleri
13	14-5-1937	Doçent Dr. Kerim Ömer Çağlar Türkiye topraklarının umumi vasıfları
14	28-5-1937	Doçent Dr. Şevket Birand Uludağın jeolojik inkişafı ve bunun Bursanın iktısadî hayatındaki rolü.
15	11-6-1937	Lektör Ahmet Tevfik Türkiye ikliminin ana hatları

1—103

Ankara Valiliğinden:

CİNSİ	Muhammen bedeli Lira	Kr.	Depozito Miktarı Lira	Kr.
Fort kamyonu	150	00	11	25
933 Modeli Fort otomobili (Beş adet yedek malzemesiyle)	300	00	22	50
Fort otomobili	200	00	15	00
Buik markalı otomobil	350	00	26	25
Benz Mersedez markalı otomobil	300	00	22	50
Buik markalı kapalı otomobil	350	00	26	25
Fort markalı otomobil (Yedi adet yedek malzemesiyle)	500	00	37	50
Etüv makinesi	100	00	7	50

Yukarda yazılı sekiz kalem emvalin ihalesi 15-1-937 cuma günü saat 14 de yapılmak üzere açık arttırmaya konmuştur.

Bedeli nakten ve peşinen alınacaktır. İsteklilerin hizalarında gösterilen depozito makbuzlariyle sözü geçen gün ve saatte Defterdarlıkta kurulan satış komisyonuna müracaatları. (2196) 2—6178

Kültür Bakanlığından:

1. — Ankara bölge sanat okulu için pazarlıkla 1 takım ünite delik mastarı ile 1 takım ünite mil mastarı alınacaktır.

2. — Bu mastarların şartname ve listeleri Ankarada Bakanlık gereç direktörlüğünden, İstanbulda bölge sanat okulu direktörlüğünden bedelsiz olarak verilmektedir.

3. —Mastarların ihalesi 18. 1. 1937 pazartesi günü saat 14 te Kültür Bakanlığı biansında yapılacaktır.

4. — Mastarların tahmin bedeui 781 ve muvakkat teminatı 59 liradır. Taliplerin eksiltmeye iştirakleri. 1—30

Ziraat Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1. — Kapalı zarf usuliyle Silezya arsenik mürekkebatından 50 ton arsenikiyeti rassas silezya (arseniate de plomb = Bleiarsenat silezya) ve fare öldürülmesinde kullanmak üzere 100.000 hora fişeğiyle 1.000 hora aleti satın alınacaktır.

2. — Arsenikiyeti rassasın muhammen bedeli 20.000 lira, hora fişeklerinin tüfekleriyle birlikte muhammen bedeli 24,000 lira, arsenikiyeti rassas için ilk teminat 1.500 lira, hora fişek ve tüfekleri için birlikte 1.800 liradır.

3. — İhale 18-1-937 de saat 15 de Vekâlet binasında yapılacaktır.

4. — Muhammen bedelleri ayrı ayrı yazılan bu maddelerin ihaleleri de ayrı ayrı yapılacağından taliplerin teklif mektuplarını ona göre komisyona vermeleri.

5. — Şartnameler Ankarada Ziraat Vekâleti satın alma komisyonundan, İstanbulda Ziraat Müdürlüğünden parasız olarak verilir.

6. — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlariyle birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve 3 üncü maddesinde zikredilen vesikalarla eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. (1937) 2—5773

Yılbaşı Piyangosunda Kazanmayanlara !

15.400 lira ikramiyeli

Türk Maarif Cemiyeti Eşya Piyangosundan bir bilet alarak taliinizi deneyiniz.

Betonarme Köprü İnşa atı Eksiltmesi:

Nafia Vekâletinden:

Çanakkale vilâyetinde Gelibolu - Keşan yolu üzerinde (22800) lira keşif bedelli Kavak betonarme köprüsü inşaatının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi 28-1-937 perşembe günü saat (16) da Nafıa Vekâleti Şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (114) kuruş bedel mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabileceği gibi istiyenler bu şartnameleri Çanakkale Nafıa müdürlüğüne müracaat ederek görebilirler.

Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (1710) liralık muvakkat teminat vermesi ve resmî gazetenin 3297 sayılı nüshalarında çıkan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır. İsteklilerin teklif mektuplarını 28-1-937 perşembe günü saat 15 şe kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. (2252) 1—72

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan işı 100.000 adet parke taşı, (taşların nereden çıkarılacağı ve teslim şeraiti şartnamesinde yazılıdır.)

2 — Eksiltmenin yapılacağı yer ve tarih: 25. İkinci kânun 37 pazartesi günü saat on beşte Belediye daimî encümeninde.

3 — Bu işe aid şartname Belediye yazı işleri kalemindedir. İstiyenlere parasız verilir.

4 — Muhammen bedeli 9650 liradır.

5 — Muvakkat teminatı: 723,75 liradır.

6 — Teklif mektuplarının ihale günü saat (14) e kadar Belediye Riyasetine verilmiş olması lâzımdır.

7 — Bundan sonra verilen veya posta ile gelen mektuplar hükümsüzdür. 2—6171

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1— İdare ihtiyacı için (10) kalemde muhtelif tip ve miktarda kablo tevzi kutusu kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur.

2— Bu malzemenin muhammen bedeli (15361) muvakkat teminatı (1153) liradır.

3— Eksiltme 18/1/937 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de P. T. T. Umum müdürlüğünde toplanacak alım komisyonunda yapılacaktır.

4— İsteklilerin teminatlarını idaremiz veznesine yatıracaklar ve alacakları makbuzu veya kanunen muteber teminat mektuplarını ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla beraber 3297 No. 7/5/936 tarihli resmi gazetede neşrolunan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ile teklif mektuplarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlayarak ihale günü saat (14) e kadar komisyona vereceklerdir.

5— Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım Müdürlüğünden İstanbulda Beyoğlunda P. T. T. Levazım Ayniyat muavinliğinden parasız verilecektir. (1959) 2—5793

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — 30-XII-936 tarihinde isteklisi çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan Afyon Karahisarında yaptırılacak 21735 lira 57 kuruş keşif bedelli müdürlük binasının inşaatı yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 18 - 1 - 937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1630 lira 17 kuruştur.

4 — İstekliler ihaleden en az üç gün evvel İnhisarlar inşaat şubesine gelerek bu gibi işleri muvaffakiyetle yaptıklarına dair resmî vesaik gösterildikten sonra ehliyet vesikası almalıdırlar.

5 — Şartiame ve projeler 109 kuruş mukabilinde İnhisarlar Levazım ve mübayaat şubesinden ve Ankara başmüdürlüğü ile Afyon Karahisar Müdürlüğünden alınabilir.

6 — Mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflar en geç ihale günü tam saat 14 de kadar yukarda adı geçen alım komisyonu reisliğine verilmiş olmalıdır. (2256) 1—36

KREM BALSAMİN

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler. Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfellerin takdir ile kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı gece için penbe renkli
2 — Krem balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem gece için penbe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

ANKARA LEVAZIM ÂMİRLİĞİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

1 — Ankara harb okulu ihtiyacı için 400 ton yerli kok kömürünün kapalı zarfla eksiltmesi 16 ikinci kânun 1937 cumartesi günü saat 11 de levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Kömürün tutarı 11200 lira olup ilk teminatı 840 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda parasız görülür.

3 — İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlarını teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat eveline kadar komisyona vermiş bulunacaklardır. (2239) 1—18

İLÂN

1 — Konyadaki kıtaatın senelik ihtiyacı olan 405 bin kilo kuru ot kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen tutarı 19642 lira 50 kuruş olup ilk teminatı 1474 liradır.

3 — Şartnamesi Konyada kolordu, İstanbul, ve Ankarada levazım âmirlikleri satın alma komisyonluklarındadır. İstiyenler şartnameyi bu komisyonlarda görebilirler.

4 — Eksiltme 12-1-937 salı günü saat 11 de kor satın alma komisyonunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin 12-1-937 salı günü saat ona kadar teklif mektuplarını Konyada kolordu satın alma komisyonu başkanlığına göndermelidir. Bu saatten sonra gelen mektuplar kabul edilmiyecektir.
(2199) 2—6164

İ L A N

1 — Ankara garnizonu askerî hastahanesî ihtiyacı için 6000 kilo francala 18 ikinci kânun 937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de açık eksiltme ile alınacaktır.

2 — Eksiltmesi levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Francalanın tutarı 630 lira olup muvakkat teminatı 47 lira 25 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür.

4 — İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlariyle beraber belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2236) 1—15

İ L A N

1 — Ankara askerî hastahanesi ihtiyacı için 3600 adet tavuk 18 ikinci kânun 937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile alınacaktır.

2 — Eksiltmesi levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Tavukların tutarı 2340 lira olup muvakkat teminatı 175 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her günkomisyondan görülür.

4 — İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaik ve teminat makbuzlarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri
(2237) 1—16

İLAN

1 — Polatlı garnizon kıtaatı ihtiyacı için 22000 kilo sığır eti açık eksiltme ile münakasaya konmuştur.

2— İhale 25 sonkânun 937 pazartesi günü saat 16 dadır.

3— Taliplerin ihale günü olan 25. 1. 937 de teminatı muvakkate olarak 228 lira 75 kuruşluk Polatlı mal sandığına yatırılmış makbuzu ile birlikte alay satın alma komisyonuna müracaatları.

4— Şartnameyi görmek isteyen taliplerin hergün öğleden sonra komisyona müracaatları. (10) 1 — 114

İ L Â N

	Miktarı Kilo	Muvakkat teminatı Lira	Krş.	Tutarı Lira
Patates	3500	18	38	245
Pırasa	2500	11	25	150
Lahna	2000	9	00	120
Ispanak	2500	18	75	250
Kereviz	400	4	20	56
Kuru soğan	3500	13	12	175
		74	71	996

1— Kırıkkale askerî sanatlar mektebi ihtiyacı için yukarıda cins, miktar ve tutarlarile muvakkat teminatları yazılı 6 kalem sebze açık eksiltme ile alınacaktır.

2— Eksiltmesi 25 ikinci kânun 937 pazartesi günü saat 15 de levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün parasız görülür.

3— İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlarile beraber belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (9) 1 — 113

Pek Yakında
MOSKOVA ŞANGHAY
POLA NEGRİ tarafından

Edremit Belediye Reisliğinden:

Belediyemizin açık olan 165 lira ücretli mühendisliğine istekli olanların müracaatı ilân olunur. Taliplerin mühendis diplomasını hamil ve musaddak şehir plânını tatbika kadir bulunmaları şarttır.

Makine, elektrik, su işlerinden anlıyanlar tercih olunur. Müracaata evrakı müsbitenin eklenmesi lâzımdır. (2254) 1—34

Polatlı Mal Müdürlüğünden:

Polatlı kazasının Samutlu nahiyesi Hükümet konağı binasında yapılacak tamiratın kaza mal müdürlüğünde mahfuz evrakı keşfiyesi mucibince 1.1.937 gününden itibaren 15.1.1937 gününde ihalesi yapılmak üzere eksiltmeye konulduğundan talip olanların Polatlı mal müdürlüğüne ve izahat almak istiyenlerin Ankara Nafıa dairesine müracaat etmeleri ilân olunur. (2) 1—107

Ankara Emniyet Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı Adet	Beher takıma tahmin edilen fiat Lira	Kuruş	Lira	kuruş	İhale günü
Sivil elbise	183 takım	20		274	50	20.1.937 çarşamba günü saat (15)

Yukarda mikdarı yazılı elbise 4.1.937 tarihinden 20.1.937 tarihine kadar 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte kanunî belgeleriyle birlikte emniyet müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (2262) 1—45

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 1571 lira 30 kuruştan ibaret bulunan Stadyum hafif atletizm antrenman sahası içindeki uzun atlama mahallerinin harice çıkarılması ve antrenman sahasının da aynı zamanda futbol sahası olarak kullanılması işleri 11-1-937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de vilâyet encümenin de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Muvakkat teminatı 117 lira 85 kuruştur. İsteklilerin teminat mektubu ve ticaret odası ve fennîehliyet vesikalariyle birlikte aynı günde daimî encümene gelmeleri.

İstiyenler şartname ve evrakı keşfiyeyi her gün vilâyet nafıa müdürlüğünde görebilirler. (2156) 2--6111

İş dairesi I. ve II. Bölge Amirliğinden:

1 teşrinisani 1936 da Ankarada faaliyete başlamış olan (İktısat Vekâleti İş Dairesi) nin 1 inci Ankara ve II inci Afyon bölgeleri teşkilâtı birleşik olarak birinci ve ikinci bölge âmirliği adiyle Ankarada Çocuk Sarayı karşısında 11 numaralı apartımanın 2 inci katındadır. (2275) 1—73

Zonguldak Urbaylığından:

İhalesi 28-9-936 tarihinde yapılmak üzere (4600) lira muhammen bedelli bir adet ototank ihalesi (2490) sayılı kanunun 43 üncü bendine tevfikan pazarlık en son 11-1-937 tarihinde yapılacaktır.

Taliplerin evelki şerait dahilinde ilk teminatları ile birlikte Uray Daimî Encümeni tarafından yapılacak pazarlığa katılmaları ilân olunur. (2279) 1—75

Çankaya Kazası idare heyetinden:

1580 sayılı belediye kanununun 10 uncu maddesi hükmüne tevfikan Ankara belediye meclisinin müracaat ve teklifi üzerine Ankara valiliğince Ankara belediye sınırı dahilinde olup belediye şubesi haline geçmesi tasvib olunan Çankaya kazasının belediye hududu içindeki belediye kısmının Çankaya Belediye şubesi haline konması için sözü geçen kanunun 10 uncu maddesindeki sarahat dairesinde gerek mezkûr şube içinde ve gerek dışında kalıp Ankara Belediye hududu dahilinde oturan bütün müntehiblerin reyine müracaat olunacaktır. Bu maksatla:

1 — Müntehiplere aid defterler 10.1.1937 tarihinden itibaren tatil günleri hariç olmak üzere 17.1.1937 tarihinin pazartesi günü saat 13 e kadar Ankara belediye salonunda altı gün asılı kalacaktır.

2 — İtiraz müddeti 11.1.937 tarihinden itibaren 17.1.1937 tarihinin pazartesi günü saat 13 e kadar kabul edilecek ondan sonra vuku bulacak itirazlar kabul edilmiyecektir.

3 — Müntehiplerin 19.1.1937 tarihinin çarşamba günü reylerinin toplanmasına başlanacaktır.

4 — Rey toplanma üç gün devam edecektir.

5 — Cumhuriyet, Yenişehir, Cebeci, Öncebeci, Topraklık, Balkeriz bağları, Dikmen bağları 19.1.1937 tarihinin çarşamba günü saat 9 dan 17 ye kadar İsmetpaşa, Köprübaşı, Bozkurt, Fevzipaşa, İnkılâb, Öztürk, Bendderesi, Tabakhane, Anafartalar, Ege, Doğanbey, Misakı millî, Kızıl elma, İstiklâl, Yeğenbey, Yenice, Ülkü, Öksüzce, Altay, Sakarya mahalleleriyle Etlik ve Keçiören bağları da 20.1.1937 tarihinin perşembe günü saat 9 dan 17 ye kadar Dumlupınar, Koyunpazarı Sutepe, İçkale, Kılıçaslan, Pazar akbaş, Oğuz, İnönü, Çimnetepe, Demirtaş, Kırkız, Dumlupınar, Duatepe, Sümer, Meydan, Gündoğdu, Erzurum, Turan, Akalar, Nazımbey, Kurtuluş, Özbeyler, Sakarya, Çeşme, Başkır, Yalçınkaya, Demir fırka mahalleleri de 21.1.1937 cuma günü saat 9 dan 17 ye kadar reylerini vermiş bulunacaklardır.

6 — Rey sandığı Ankaar belediye salonuna konacaktır.

7 — Yukarda mahalle ve bağlarda oturup Mamak ve İmalâtı harbiyede çalışan işçilerin işlerinden geri kalmamaları için 21.1.937 tarihinin cuma günü saat 9 dan 12 ye kadar Mamak mahallesiyle Maske fabrikasına 13 den 17 ye kadar da İmalâtı harbiye fabrikasına birer sandık gönderilecektir.

8 — Reylerin belediye kanununun 10 uncu maddesi mucibince huzurumuzda toplanacağı ilân olunur. (2249) 1—20

Ankara Kadastro Birinci Mıntaka Müdürlüğünden:

Aşağı Ayrancı mevkiinde Büyük Millet Meclisi binası inşa edilecek olan sahanın cenübune tesadüf eden şarkı Ayrancıya giden yol garbi müdafaa vekâletinin önünden Dikmene giden şose şimalî Büyük Millet Meclisi için istimlâk olunan arazi cenubu Dikmen şosesinden ayrılarak Ayrancı bağlarına giden toprak yol ile mahdut olup bu hudut içindeki araziye köse Bekir veresesi ve Nalbant Çakır namı diğer Seyit Mehmet veresesi ve Alanyalı Mahmut ve hissedarı Esat ve Sadettin ve Ebubekir ve Mehmet ve Halil Uyar ve Sadık taraflarından mülkiyet iddia edilmekte ve iki tapu senedi ibraz olunmaktadır. Bu işin tetkiki kadastro komisyonuna intikal etmiştir. Gösterilen bu hudut içinde yerleri olanların 25. ikinci kânun 937 pazartesi günü öğleden sonra saat 13.50 de mahallinde yaplacak tahkikat esnasında tasarruf vesikalarile kendilerine ait yerlerin hudut ve mevkiini bihakkin bilen kimseler ile birlikte mahallinde hazır bulunmaları gelmeyenlerin gıyabında muamele yapılacağı ilân olunur. (13) 1 — 119

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
3. üncü keşide 11 İkinci kânun 937 dedir.

BÜYÜK İKRAMİYE
45.000 LİRADIR

Ayrıca: 15.000, 12.000 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 İkinci kânun 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

M. M. Vekâleti
Deniz Merkez Satınalma Komisyonundan

Muhammen bedeli Lira	Teminat Lira	Miktarı Ton	Cinsi
28.500	2.138	1500	Kardif kömürü

1 — Yukarda muhammen bedeliyle teminatı yazılı 1500 ton kardif kömürü kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

2 — Münakasa 12 - Kânunu sani - 937 salı günü saat 14 de Ankarada M. M. Vekâleti binasında yapılacaktır.

3 — (143) kuruş bedel mukabilinde şartnamesini almak istiyenlerin her gün, münakasaya girmek istiyenlerin de yukarda yazılı teminatı havi teklif mektuplarını 2490 sayılı kanunun hükümleri dahilinde münakasa saatından bir saat evvel, yani saat 13 e kadar komisyona vermiş olmaları (1866) 2—5688

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Adet	Cinsi	Muhammen bedeli
699	İspanya mamûlâtı 7.65 Brovning sistemi	4350 00
590	İspanya mamûlâtı 6.35 Brovning sistemi	2581 25
83	D. W. M. Markalı 7.65	726 25
1	7,66 Dreyze marka	6 25
2	6.35 Valter	15 25
1372		7679 00

Yukarda cins, miktar ve muhammen bedelleri yazılı "1372" adet tabanca şartname ve nümuneleri mucibince 11-1-937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. Bu silâhları alıp satmağa mezun bulunan isteklilerin nümuneleri görmek üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parası olan "576" lira ile birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki satış komisyonuna müracaatları. (3705) 2—6160

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş : Seyhan vilâyetinde Ceyhan Demir köprüsü inşaatıdır.

Keşif bedeli (195000)liradır.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

a) Eksiltme şartnamesi.
b) Mukavele projesi.
c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
d) Fennî şartname .
e) Keşif hülâsa cetveli.
f) Proje.
g) Hususî şartname.

İsteyenler bu evrakı (975) kuruş bedel mukabilinde Şose ve köprüler reisliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 26-2.937 tarihinde cuma günü saat 16 da Nafia Vekâletinde Şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuli ile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (11000) liralık muvakkat teminat vermesi ve resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır. İsteklilerin teklif mektuplarını üçüncü maddede yazılı saattan bir saat evvelîne kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2230) 1.44

PHILCO radyolarını bizden arayın HALİL NACİ Anafartalar caddesi No: 111 Telef. 1230

Hava Yolları Devlet İşletme İdaresinden:

Hava yolları devlet işletme idaresine aid uçak alanının genişletilmesi için 106 hektar 1166 metre murabbaı erazinin istimlâk kararnamesi hükümleri dairesinde istimlâki İcra Vekilleri Heyetinin 5635 sayı, 18.11.936 tarihli kararlariyle onaylanmıştır.

Menafii umumiye için istimlâk kararnamesine göre teşekkül eden heyetin tanzim ettiği ve belediye encümeninin 25.12.936 tarihli toplantısında onayladığı takdiri kıymet mazbatasına nazaran:

A - *Güvercin çiftliğinden* — Sirkeci oğlu Azize aid araziden 56 hektar 3306,5 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 60 para.

B — *Orman çiftliğinden* — 11 hektar 732,5 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 40 para.

C — *Macun çiftliğinden* — Miralay Osman Nuri ve Kara pazarlı ve hissedarlarına aid araziden 10 hektar 4324 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 40 para.

D — *Macun çiftliğinden* — Kuru çayırlı Mehmet oğlu Hasan ve kardeşi Mehmede aid araziden 5 hektar 6419,5 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 40 para.

E — *Macun çiftliğinden* — Hasan oğlu Tiftik Mustafa ve Miralay Osman Nuriye aid araziden 6 hektar, 8352 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 40 para.

F — *Orman çiftliğinden* — 14 hektar 2961,5 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 60 para.

G — *Orman çiftliğinden* — 1 hektar 5000 metre murabbaı arazinin beher metre murabbaına 20 para kıymet verilmiştir.

Bu fiatlara itirazı olanların istimlâk kararnamesinin 10 uncu maddesinegöre sekiz gün zarfında belediyeye müracaatları ilân olunur.

Bu ilânın bir sureti ve araziye aid kroki dairei belediyeye ve keza bir sureti ve krokisi de tayyare alanındaki Hava yolları idare merkezine 5.1.937 gününden itibaren asılmıştır. (2264) 1—50

Üssü Bahri Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı	Tahminî tautrı Lira	İlk teminatı Lira
Ekmek	360.000 kilo	36000	2700

Komutanlık kara erleri ihtiyacı için yukarıda mikdarı yazılı ekmek kapalı zarf usuliyle 22 ikinci kânun 937 günü saat 14 de eksiltmesi yapılacaktır. Şartname 180 kuruş bedel mukabilinde komisyonumuzdan ve İstanbul Deniz levazım satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî belgeleriyle yukarda mikdarı yazılı teminat mektuplariyle birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar İzmit Tersane kapısındaki komisyona vermeleri. (2266) 1—52

TÜRK MİMARLAR CEMİYETİNDEN :

Kongreye davet.

Türk mimarlar cemiyeitnin 937 senesinin umumî kongresi Ankarada Halkevinde 23 yirmi üç ikinci kânun cumartesi günü saat 14,30 da toplanacaktır. Merkez ve şube azalarının nizamname mucibince mezkûr gün ve saatte kongreye iştirak etmeleri rica olunur.

1—116

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı :

Nafia Vekâletinden:

1— Eksiltmeye konulan iş : Diyarbekir İstasyon tesisatından olan İstasyon - Urfa kapusu arasındaki yolun inşaatıdır,

Keşif bedeli (81021) liradır.

2— Bu işe aid evrak şunlardır :

a) Eksiltme şartnamesi.
b) Mukavele projesi.
c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
d) Fennî şartname.
e) Keşif hulâsa cetveli.
f) Proje.

İsteyenler bu evrakı (405) kuruş bedel mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alabilir.

3— Eksiltme 25/1/937 tarihinde pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4— Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (5301) lira (05) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır. İsteklilerin teklif mektuplarını üçüncü madde yazılı saattan bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez. (2273) 1 — 110

Türkiye Tiftik Cemiyeti Merkezi Umumisinden:

Türkiye Tiftik Cemiyetinin nümune sürüsü mahsulü 10 balya oğlak, 24 balya ana mal ve iki balya da ağızlık ki ceman 36 balya işlenmiş Tiftik satılacaktır. İsteklilerin bedeli muhamminin yüzde yedi buçuğu olan yüz yetmiş lira teminat parasını Cemiyet veznesine yatırarak artırmaya iştirâk etmek üzere Kânunsaninin 14 üncü Perşembe gününe kadar hergün öğleden sonra saat on üçde Cemiyet Umumî Merkezine baş vurmaları ilân olunur. 1 — 115

Ankara Gümrüğünden:

Sahipsiz eşyaların satışı 10/1/937 den 11/1/937 gününe talik edilmiştir. (12) 1 — 118

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Ankara'da İvedik köyünde bir taşlı nısıf değirmenin 1 şubat 937 gününden itibaren üç sene müddetle ve çıkrıkcılar yokuşundaki bir kıta arsanın da teslim gününden 31 mayıs 937 ye kadar icarları on gün müddetle açık artırmaya konmuştur, ihale 19 kânunsani 937 salı günü saat 15 de yapılacaktır. Tutmak ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin vakıflar varidat müdürlüğüne müracaatları (4).

1 — 112

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığından:

1— Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı karargâh binası Yenişehir İnhisarlar Umum Müdürlük binasına taşınacaktır.

2— Eşyanın nakli için 200 iki yüz lira tahminî kıymet konulmuştur.

3— İstekliler bu işe girmeleri için yüzde yedi buçuk teminat akçaları olan 15 onbeş lirayı Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Muhasebe Müdürlüğüne yatıracak ve alınacak makbuzu komisyona vereceklerdir.

4— İhalesi 11/1/937 Pazartesi günü saat 10 ondaMuhafaza Komutanlık binasında Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Daha evvelden şartnameyi görmek isteyenler komisyona müracaat edebilirler. — — 1 — 120

Ortak Aranıyor

Kârlı bir tesisat ve yapı işlerinde kullanılan çeşitler üzerinde dört (4) bin lira ile iştirak edecek ortak aranıyor.

Ankara: Posta caddesi No: 51 Nezir gündoğdu ve Abdullah Deronya 1—117

Ankara Valiliğinden:

1 — Keşif bedeli 11715 liradan ibaret bulunan Ankara Stadyum ve İpodrom su tesisatının tevsii kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 11.1.937 pazartesi günü saat 15 de Ankara Vilâyet binasında daimî encümende yapılacaktır.

3 — İsteklilerin teklif mektuplarını ve 878 lira 62 kuruşluk teminatı muvakkate makbuziyle ticaret odası ve fennî ehliyet vesikalarını aynı günde saat 14 de kadar daimî encümen reisliğine vermeleri.

4 — İstiyenler şartname ve evrakı keşfiyeyi her gün vilâyet nafıa müdürlüğünde görebilirler. (2157) 2—6112

Süthane tesisatı eksiltme ilânı Karacabey Harası Direktörlüğünden:

Hara merkezinde yapılacak süthane tesisatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme günü 15 - ikinci kânun - 937 cuma günü saat on beştir. Eksiltme yeri hara merkezidir. Teminatı muvakkate olarak 1350 lira alınacaktr. Fennî ve malî şartnamesini istiyenler hara müdürlüğü, Ankara, Bursa, İstanbul Baytar Müdürlüklerinde görebilecekleri gibi mahallinde tetkikat yapmak istiyenlere de haraya müracaatarlında kendilerine izahat verilir. İsteklilerin eksiltme günü kanunî vesaik ve teminatlariyle birlikte harada bulunmaları ilân olunur. (3841) 2—6207

İLAN

Eczanemin gözlük servisinde çalışmakta olan memurlarımızdan Hasan Münim Halkacı müessesemizden ayrılmıştır.

Yeni Eczane sahibi
Esat Koryak

Kiralık

Mobilyalı bir oda görmek için saat 2 de Yenişehir Çankaya caddesi 17/2. III. kat 9 No. 1—91

Kiralık Daire

Çocuk Sarayı caddesi Kurşunlu cami karşısında No. 84 B. Alim apartımanında bir daire kiralıktır. Su, havagazı, banyo ve sair teşkilâtı son sistemdir. Kapıcıya müracaatla her vakit görebilirsiniz. 1—39

Kiralık yazıhane ve depo

Ulus matbaasının karşısındadır. Talipler yanındaki 6 No. lu evde Muammer'e müracaat edebilirler.

Telefon: 2816, 2326 1—47

Kiralık Kat

Yenişehir Kocatepede su deposu yanında banyo ve sair teferruat haricinde beş oda ve bir holden ibaret olan manzaralı güzel bir kat kiralıktır. İçindekilere ve yahut 2580 No. telefona müracaat. 1—62

Kiralık Daire

Demirtepede Akbay sokağında, birinci kat, beş büyük oda, bir ofis, çamaşırlık, kalorifer, sıcak su ve sairesi olan yeni yapılan bir binada bir daire kiralıktır. Üst kattakilere müracaat.

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı İdare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR
Çankırı caddesi civarında Ulus Basımevinde basılmıştır.

MİLLİ MÜDAFAA VEKÂLETİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLÂNLARI

İLAN

Koşum takımı: 30 arabalık yani 60 çift sıhhiye arabası koşum takımı kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Hepsinin tutarı (6000) liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonumuzdan verilecektir. İhalesi: 11-1-937 paazrtesi günü saat on beştedir. İlk teminatı: (450) liradır. Eksiltmeye gireceklerden ilgili bulunanlar 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenen belgelerle birikte teminat ve teklif mektuplarını havi zarflar en geç saat ona kadar M. M. V. satın alma komisyonuna vermiş bulunacaklardır. (2183) 2—6141

BİLİT

1 — 30.000 metre kanat bezinin şartnamesindeki yapılan değişiklik dolayısile yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 21.000 türk lirası olub ilk teminat parası 1575 liradır.

3 — İhalesi 15. 1. 1937 cuma günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerile ihale gün ve saatinden bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektublarını M.M. Vekâleti Satın Alma Komisyonuna vermeleri. (2208) 2—6186

Kuruluş 1891 **UYANIŞ** Serveti fünun verine çıkar

46 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. Sayısı 20 kuruş

Yüksek Mühendis Mektebi Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

1 — Muhabere şubesi lâboratuvarı için lüzumu olan bazı aletler kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 17. 2. 1937 çarşanba günü saat 15 de Gümüş suyunda mekteb binası içindeki komisyonda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli "18000„ ve ilk teminatı "1350„ liradır.

4 — İsteyenler şartnamesini mekteb idaresine müracaatla parasız alabilirler.

5 — Teklif mektubları ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet ikinci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3756) 2—6188

Ankara Valiliğinden:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Kapu No. Yeni	Kapu N. Eski	Tahrir N.	Metrûke N.	Aylık icarı Lr.	Aylık icarı Kr.	Depozit Miktarı L.	Depozit Miktarı Kr.
İstasyon Depolar		Anbar ve ahır	8	181	434	50	20	00	18	00
Cebecide umum hapisane dahilindeki 10 emlâk Nolu bakkaliye dükkânı.							15	00	13	50
Hatuniye mahallesinin Cami sokağında 12 kapu 48 tahrir 57 metrûke No. lu evin altındaki dükkân							6	00	5	40

Yukarda yazılı gayri men kullerin Mayıs 937 gayesine kadar aylık icarının ihalesi 25.1.937 pazartesi günü saat 14 de yapılmak üzere açık arttırmaya konmuştur.

İsteklilerin hizalarında gösterilen depozito makbuziyle sözü geçen gün ve saatten evvel defterdarlık satış komisyonuna müracaatları. (2295) 1—111

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE
PARİSLİ ŞANTÖZ
(Almanca sözlü)
Martha Eggerth - George Alexandre
Zengin dekorlar arasında çok nefis müziklerle bezenmiş aşkî ve hissî bir mevzu
Programa ilâveten: EKLER JURNAL

BUGÜN BU GECE
Türkçe sözlü iki büyük film birden
1 — MEÇHUL ASKER
Yakın tarihe aid heyecanlı harp filmi
2 — KAN KARDEŞLER
LOREL ve HARDİ
Zevk, neşe ve kahkaha tufanı
İlâve olarak: FOKS JURNAL